

Mahjas Weefis

illustrets nedēlas ūhurnals ūinatnei,
literaturai, mahtflai un ūadūihwei.

№ 9.

1909. gadā.

ūinaht treūdeenas.

ūaturs:

Kriūtigas tizibas pirmsahtumi. Profesora Dr. Eduarda Zellera.	Melontas ūala. Nahtotnes aina no L. Hellen- bacha.
Kreemijas nahtotnes ekonomiskee jautajumi. Prof. Dr. K. Baloscha.	Birmas- meitene. No Redjarda Kiplinga. Schodeen. J. ūaturatera dūejols.
Delfi. No Ernsta Augusta Voeninga.	Mans ūlegūnis. Antona ūustrixa dūejols. ūpflats.
Tizibas mahtzibas reforma Mahtzijā. Prof. Dr. W. Keina.	Daūhadās ūinas un paūinojumi.
Seemas ūports Rīgā. Ar ilustrazijam.	Bildes: Belwederas ūpollons. Seem. Amerikas jaunais prezidents Tafts.

Aboneūanas mahta

Ar preeūiūiūhanu eefūsemē:		Rīgā ūanemot:		Ar preeūiūiūhanu ahtsemē:	
Par gabu	8 rēk. 50 lap.	Par gabu	2 rēk. 50 lap.	Par gabu	5 rēk. — lap.
" 1/2 gabu	2 " — "	" 1/2 gabu	1 " 50 "	" 1/2 gabu	2 " 50 "
" 1/4 gabu	1 " — "	" 1/4 gabu	— " 75 "	" 1/4 gabu	1 " 25 "

Numurs mahta 10 lap.; ūatra adreūes mahta 10 lap. ūudinajumi mahta 10 lap. par weenūejiĝu ūmalu riindau.

II. Rig. Krahj-Aisdemu Sabeedriba

tagad atrodas

Sabeedribas pašchas jaunajā mahjā

Aleksandra eelā Nr. 12

(Dzirnamu eelu stuhri).

Beenam noguldījumus no 1 rubļa fablot un matšā 5—6 procentus; par tefošu reškinu 4 proz.
Noguldījumus ismatšā tuhtit bes usteikšanaš.
Išneedš aishnumus pret wehršpapišem, obligacijam, galweneekem un peršonigu drošhibu.
Darba laiks no 10—2. Telefons 1388.

W a l d e.

Kaunuma, ahdas, sīlītistās, pubšļa un dšimma sliimibās it-beenas no plst. 9—1 un no 6—1/2 9 w. No pulst. 5—6 w. til damas un behrnus. Rigā, Maršalu eelā 8, tuwu pee Grehņeektir eelās.

Dr. Machtus.

Beenemu ahdas, pubšļa un weneristus sliimneekus sawā privat-sliimā, Terbatas eelā Nr. 7 (ee-ja no Dzirnamu eelās), no plst. 9—11 un no 5—6 un bes tam otredeenās w plst. 7—8 watarā.

Dr. J. Kraukst.

Dr. Kliorin,

ahdas un dšimma sliimibās. Gaišmas ahrstneezība.

No 9—1 un 4—7, šwehtdeenās no 9—1.

Dr. Simonsona gaišmas dšeedi-nasšanas eestahde.

Aleksandra eelā Nr. 17.

Tikai par 86 kap. ar peesuh-tišchanu (us pehžmatšu 10 kap. wairat).

Teatrs salonā!

Nausti!

66 jaunatee brihnuma gabali, leelākā mehrā us-jautriņošči tā jaunem tā wezeem, tā: elektriska tipo-grafija, magists pulst-šene, burwju kastite,

pašlausiģā karte, brihnuma pudele, burwju sīslis un wehl 60 dāščadi žiti brihnuma gabali, tui staitaju usjautriņa un mahju pašwehrš burwju pīli. Adrese: Магазинъ „Развлечение“, Варшава.

Kafijas ahr-dedsinatawa
„NEKTAR“
peedahwā weenmehr swaigi dedsinatu un maltu kafiju par loti mehrenām zen. Ari nededsinatū=kafiju, tehju, zuku ru, u. t. t.
Leelā Aleksandra eelā 24.
Eeja no Romanowa eelās.

Rigas Pilsētas Lombards.

No 24. marta 1908. g. libbi 2. aprilim 1908. g. eekihlatas leetas no Nr. A 98832 libdš Nr. A 106324, tā ari eekihlatas leetas Lombarda nodalā I no 24. marta 1908. g. libdš 2. aprilim 1908. g., no šihlu sīhmes Nr. 67360 libdš Nr. 68530 (ja nebuhtu jau ispirktas waj pagarinatas) nabšs 4. un 5. martā 1909. g.

pulksten 10 pr. pusdeenas,

Pilsētas Lombarda telpās, Sirgu eelā Nr. 12.

isuhtrupešchanā.

Pehdetais terminšā preekš augšējo šihlu pagarināšanas waj ispirktānas ir deena preekš isuhtrupešchanās. — Uhrupē panāštkee paš-folijumi teel pehž šihlu sīhmes usrabdšchanās ismatšati.

Wiseem preekščā

ir papirost

„Stella“ 20 gab. 6 kap.

Peeprafeset „Stella“ wisur!
Sabeedr. „Laferte“, Sm. Peterburgā.

Sehklas!

Dahrša, lopbaribas augu, koku un puku fehklas,

wisbagatakājā iswehle, tikai pirmā labuma, pareisās sortēs un ar ismehginatu dihgšchanās spēhju, peedahwā par mehrenām zenam

H. Goeggingers, Rigā,

fehklū tirgotawa (pastahw no 1851. g.),

Kahrta eelā 13, blakus Zehdera maščinu noliktawai.

Firmas raščiojumi ir godalgoti wairak kā 100 reises eekšā-u. ahršemes isstahidēs.

Jaunais zemu rahditajs, wispišnigakais latweešču walodā, ar nobildejumeem un daudz jaunām fehklū sortem laučšaimneezības nodalā, teel dots un ispuhtis par welti.

Ch. Jürgensohn,

wihnu leeltirgotawa,

peedahwā

eekšdšemes un ahršemes wihnus,

kā ari konjaku „Royal“,

stipru wihnogu wihnu 50 kap.

sefoščās filiales:

Suworowa un Dzirnamu eelu stuhri,

Ielgawas schofejā Nr. 12,

Ahgenskalnā, Mescha eelā Nr. 4a,

Peščat kunga namā,

Wehweru eelā Nr. 7, Wez-Rigas stuhri.

Baltijas audeklu manufaktūr-sabeedriba,

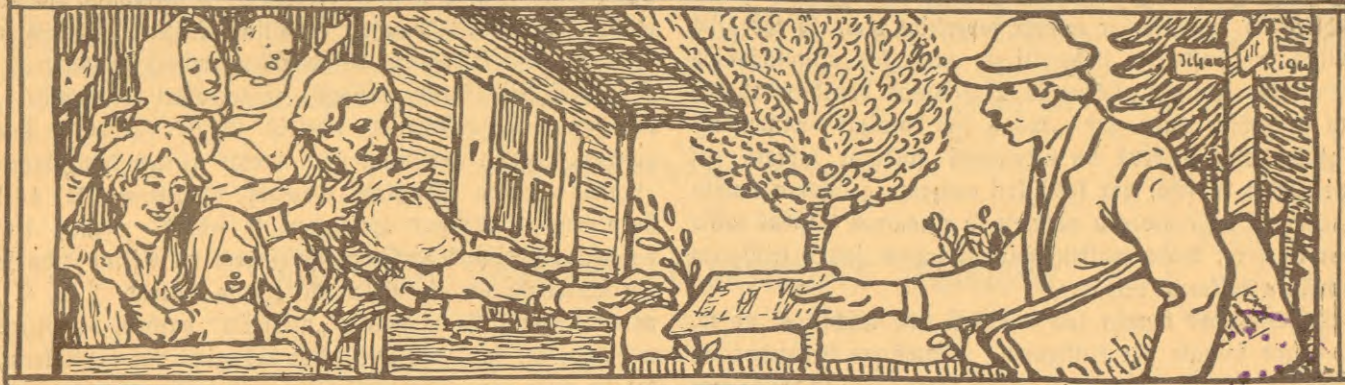
Rigā. (fabrika Rengeragā). Rigā.

Par fabrikas zenam pahrdod pašču pahrdotawā

Kungu eelā Nr. 22

Einu un pakulu dlijas un wišadas audeklu prezes, kā ar balinatus un nebalinatus deegus un tehnos.

Mahjas Weefis

Nr. 9.

Rīgā, 4. martā 1909. g.

54. gada gabjums.

Kristīgas tizības pirmšahkumi.

Profesora Dr. Eduarda Zellera.

(Turpinājums.)

PARIZES LATV.
MAKSL. U. RAKSTH.
VEIC. PULCIŅŠ

Sa nu tās leetas tā stahweja wehl otrā gadu fīntena pirmajā trijātā, tā tās gan nebuhs stahwejufčas pirmā gadu fīntena widū! Sa wehl peezdesmit lihds feschdesmit gabus pehz Pawila nahwes atradās tikdauds kauschu, kuri newareja aprast ar paganu kristīgumu tā faktū, kuri leelo apustuli eefkatija tikai par eebruzeju, scho patstahwigās kristīgas basnīzas nodibinataju tikai tā fawu tehnu tizības ispostitaju, kuras deht tad wīnu wjadseja pataifst par zitu, nekā wīnšch pateefibā bijis, lai atņemtu wīna personai un darbam zēnibu un atfihšchanu; ja schi partija tanī laikā bija til warena pat pašchā paganu galwas pilsehtā, kurā pats Pawils bija strahdajis un zētis (kā Apustuku darba grahmata rakstīta taisni Romā un preefšch Romas, to leezina daschas drofchas fihmes): zil mīlšigs gan nebuhs bijis wīnas eefpāids, zil kaislīgs wīnas nāids pret wiltus apustuli, pret atkriteju no baušlibas, pret pawedeju us atkrišchanu Palestīnā un wehl tad, kad wīnšch tur patlaban wehl rofīgi darbojās! Un tā tad buhtu domajams, ka aifspreedumi pret Pawilu un pawilīfmu jel kad buhtu fahneegufchi tahdu warenaibu un tahdu eefpāidu, ja Palestīnas apustuki un wīnu waditās draudses buhtu bijufchi ar wīnu til weenis prahtis, kā to parasti mehds domat?

Kā leeta bija ihstēnibā, par to mums teefchi nodod leezību, blafus fche pahrrunatām Pawila grahmatam wehl Sahna parahdīfchanas grahmata. Schi dihwainā grahmata, kā finams, gandrihs kopsch fawas isfchchanās bija neatminama mihkla un tai wjadseja tahdai buht, kamehr to neefkatija par to zitu, kā praweetifku kompendiju is pašfaules un basnīzas wehstures, ar kuru tad wjadsetu west fahšanā ihsto wehsturi un ari islafst nahkofcho. Peenemot fchahdu aplamību, protams newareja tift pee schi raksta prahtīgas isfchchchanas un ihstas faprafchchanas, un jo leelati wehl nereti bija publīni un asprahtība, kahdu is-

fchkeeda pee wīnas isfchchchchanas, jo neapghschamati un nenowehrschamati peerahdijas, ka tahdus usfktatus wjag atmest un apokalipfi (Sahna parahdīfchanu) nepeenemt no tās wehstures, kura wīnas faheretajam wehl atradās nahkotnē, bet wjag wīnu peenemt tais apstahfkos, preefchstatos, laikā gaidās un aprindās, kureem wīnšch pats peederejis. Kopsch jaunatā finatne to darijuse, fchi wezā mihllu grahmata iswehrtufes par muhsu kanona wehsturi faprotamako rakstu un par weenu no wehrtigateem awoteem is kristīgas tizības pirmīfkeem. Mehds tagad finam sem kahdeem apstahfkeem un ar kahdu nolufhu tas faherets, mehds waram pat drofchi nosazit laiku, maldotees tikai par mas mehnescheem, kad rakstis faherets un waram pat deesgan drofchi fazit, kas ir bijis tā faheretajs. Tajā laikā pehz Merona nahwes, kura jufas un hreesmas Tazits mums til usfktami aptehlo, pa Galbas ihfo waldivas laiku (no junija 68. lihds janwarim 69.) fchis juhdu kristītais parahdīfchanas faheretajs, wadits no dfinas, isfazit fawas nahkotnes gaidas juhdu apokaliptikas parastā formā, fagatawojis fawus tizības beedrus us zihnu starp Kristu un Antikristu, kura stahwetu preefchā wistuwakā nahkotnē, usaizinajis wīnus isfktum is fawa widus wīfus netihros elementus, iāpat zēnigi fagaudit debefu kchniku, pildijis tos ar mozekku kwehlojofcho duh-fchību, jo mozibai pehz wīna pahrleezības newar isbeht neweens ustizīgs Kristus apleezinatajis. Schis faheretajs pats fewi fahzās par Sahni un wezee basnīzas nostahsti, kureem parahdīfchana pasihstama dauds agrak, nekā zeturtais ewangelijs, wīnu ari neefkata par neweenu zitu, kā apustuli, kas fahzās schini wahrdā; bet ar to ari fahkan wīfas tizamās fīnas par apustuka raksturu un dshwes nostahsteem, ar to fahkan ari wīfs raksta gars, wīna faturis, fahkan tift pilnīgi, wīna tehlofchchanas weids un waloda, ka mums ir pilnīgi dibinats eemefis peenemt tos par pareiseem. Pa-

rahðifchanas gr. fajeretajs tà tad pehz wiſas teefchamibas bijis weens no Jefus eezenitakeem mahjekteem un tà bef ſchaubam ir weenigais rakſis, kahds mums ir no wezafajeem apuſtuteem. Bet pat ari tad, ja negribetu peenemt, ka tas zehlees no apuſtuka, ir tomehr jopeekriht tam, ka tas bijis wihrs ar apuſtulifku ſtahwoſti un garu, kas uſdroſchinajàs iſlaili tàs septimas grahmataſ Maſ-Altjas draudsem (2., 3) un to wehſti, kuru tas „lungs tàs baſuizas“ winam uſtižeis, wina wahrda un uſdewumà ſludinat taſtak: pat atteezotees uſ ſcho, par ſewi koti netizamo gadijumu muhsu grahmata wehl arweenu noderetu kà pimatnes leezibas rakſis par to garu, kahds walðija ſtarp wezajeem juhdu kriſtigeeem apuſtuku laikmeta beigàs.

Schis garš tomehr koti daudſejà ſinà atſchiras no ta, ko tagad ſauzam par kriſtigumu. Mums pee kriſtiguma un religijas wiſpahr wiſpirmà kahrà atteezas uſ to, ko ta war ſneegt ikweena atſewiſchka indiwida eefſchėjai dſihwei un ko ta dod wiſpahr zilweku ſabeedribai winas wehſturifkà attihtiba; un pat ari tad, ja ſkateens wehrſis uſ „wipaſfaules dſihwi“, tad tomehr wiſ tee, kuri religiju naw uſkehruſchi tikai gluſchi ahrejt, ſchinì wipaſfaules dſihwe eeraudſis tikai dabifko turpinajumu un papildinajumu no ta, kam pehz ſawas buhtibas un gara wajag atraſtees jau ſchinì paſaule. Apokaliptikis tomehr gan ari tàpat zeeſchi paſtahw uſ to, ka lai tiktu iſpilditi tikumifki-religioſee praſtjumi, ar kureem faiſtita nahfoſchà ſwehtlaimiba; bet zilweka tikumifkà un religioſà ſtahwoſti pehz wina domam neatronas religijas mehrkis un buhtiba, bet tas ir tikai lihðſellis un apſtahllis nahfoſchaj ſwehtlaimibai; newis zilweka eefſcheene un newis zilwezes wehſturifkà attihſiiba, bet nahfoſchà meſſjaſa walſis brihnuma paſaule winam noder kà deewiſchſas parahðifchanàs ihſtenais lauks; un uſ ſcho nahfoſcho paſauli wina azis wehrſtas ar til ugunigam ilgam, ka wiſſ tagadejais winam ſaruſt par maſwehrtigu un neezigu, tà ka tas tajà tikai wiſur eerauga Deewam naidigo demoniſko ſpehtu walðibu un newar ſagaidit to azumirkli, kura paſfaules walſtiiba ſabruks ar ſchaufmam un winas weeta ſtahſees iſredſeto walſtiiba. Scho nahfoſcho deewa walſtibu nu Jahnis eedomajas uſ mata tahdu, kahdu juhdi toreiſ eedomajàs meſſjaſa walſtibu. Schee wilzeeni, kuri mums til ſweſchi, pirmà augſchamzefſchanàs un deewbijigo tuhſtoſchgaduwaldiba Jeruſalemè, debefš un ſemes pahrradiſchana, debefš Jeruſalemes nonahſchana ar ſelta eelam, jaſpiſa muhreem un pehrku wahrteem, dſihwibas koku, un meſſjaſa kahſu meelaſtu — wiſſ ſchee wilzeeni pehz wina uſſkateem naw til ween kà ſimboli waj dſejifſtas bildeš, bet tee winam tikpat nopeetni domati, kà juhdu rakſiſos. Wina zeribas uſ meſſjaſu ir tahdas, kà juhdam, wina meſſjaſis ir juhdu tautas meſſjaſis un tà ari (7. nod.) iſredſetee no diwadſmit ziltim iſtaifa nahfoſchàs deewa walſtibas ihſteno kodoſu, karam tad peebeedrojās wehl tizigee pagani, kuri, lai gan pehz ſawa ſfaiſta koti daudſi, teef eefſatiti wehl tikai kà plebeji; ſtarp kriſtigumu un ihſto judifmu winam wairſnaw nekahdas ſtarpibas (ſalidſi. 2, 9. 3, 9.); turpretim tee paganu kriſtigee, kuri pret judifmu eenehma neatkariġu ſtahwoſti, kuri ne tà

kà juhdu proſelitti likàs faiſtitees no Moſus hauſlibas*), un kuri pehz Bawila preeſchſihmes (1. Korint. 7—10) upuru lopu gafas baudifchanu, kas juhdeem bija gandriſ tikpat peedaufiga kà pate elku kalpiba**), neefſkatija par ko kaunu, ſchee brihwdomataji pawilifſtee kriſtitee, winam ir nikolaiti, waj bileamiti, Jefabeles un winas welna mahzibas peekriteji, kuru meſſjaſis, ja tee ahtri neatgreesifſees, pee ſawas atnahſchanas iſdeldeš (2, 6. 14. 20.) Pat paſcham paganu apuſtulim naw weetas uſ teem diwadſmit „jaunds Deewa pilſehtaſ“ pamata afmeneem (21, 14.) ſtarp teem „diwadſmit apuſtuteem ta jehra“, weenigi teeſſgeem, no Kriſtus perſonigi iſredſeteem un Gefus draudſe top ſaprotami par to uſflaweta (Jahn. parahð. 1, 2. 6.), ne tikai tadeht, ka ta eenihſti „nikolaitu“ darbus, bet pirms wehl par to, ka wina „toš, kuri dehwejas par apuſtuteem, bet tee naw, nu pahrbauðijufe un par wiltigeeem atſinufe.“ Morahðijums uſ Bawilu ſche gruhti pahprotams; winſch jau mums patš Korinteeſchu grahmata iſſaka deefgan ſkaidri, zil zeeſchi un aiſ kahdeem eemeſleem winam no preteneekeem noleegts apuſtuka gods, un zil leelš wina preteneeku ſkaiſis bija taiſni Gefu (1. Kor. 16, 9.) un no tahda wihra puſes, kas tà wehl eedſihwojees juhdu eefkatos, kas tà ſagrahbtis no reebjuma pret paganifmu un katuru peekahpſchanos winam, til pilns naida un atreebibas pret paganeem-apſpeedejeem kà apokaliptikis, (Jahnà parahðifchanàs autors) muhs nepawifam newar pahrſteigt tas, ja tam paganu apuſtulis iſleekas wiltigs apuſtulis, wina atſajifchanàs no judifma par atkriſchanu no Deewa hauſlibas, wina neatkariġa uſſtaſſchanaš par ſajelſchanoš pret ihſtajeem apuſtuteem, wina apuſtuka droſchà paſchapſina par ſodamu pajelſchanoš. Naw tatſchu ari Luters zeenijis un pazeetis Zwingliju; un tatſchu pehdejais tam beſ wiſas ſalidſinaſchanas ſtahweja daudſtuwaku, nekà Bawilš tam wiſbrihwprahtigam un apdahwinatakam juhdu kriſtigam Baſtina.

Wezaka kriſtiguma loſſakars ar judifmu, kas redſams no eepreeſſchejè leetas ſtahwoſka, apſtiſtinas ari tahlak zaur žitam ſinam. Apuſtuku darb. grahm. (2, 46. 3, 1. 5, 20. 42. 21, 20.) mums ſaka, ka kriſtigee Jeruſalemè un winu diwadſmit piriapuſtuti, paſtahwigi peedalijufchees pee tauſtikas deewkalpoſchanas, ka tee tikpat lobi, kà winu nekriſtigee tauteeſchi, pehz Moſus rita uſnehmuſchees upurus un ſolijumuš, ka tee, kà ſajits 21. nod. 20. pantà, wiſſ kopà bijuſchi zihſtetaji preeſch tàš hauſlibas, ka tee neween gribeja buht un palitt juhdi, bet art juhdi pehz wiſſtingrakàs hauſlibas; un pehz wiſa lihðſchinejè tas mums wairš nepawifam neuſkritis. Sewiſchti Zekabu, ta Runga brahli, ilggadejo un augſti zeenito Jeruſalemes draudſes galwu, ebjonitu teika pee Hegeſipa (ap 170 g.) apteſlo kà deewa bijiga hauſlibas iſpilditaja iſraelita paraugu un eſeju ſwehto: kà naſtreeti, kura galwu naw aiſkehruſchas ſchekhes, kà aſketu, kureſch atturejees no gafas, wiſna, laulibas,

*) Tikai uſ to un ne ihſtenu netiklibu atteezas pahrmetuš par „mauzibu“ 2. nod. 14, 20, kà tas beſ ſchaubam iſrahdas ſalidſinot Apuſtul. darb. gr. 15, 20. 29. 21, 25.

**) Salidſini peedotàs weetas 1. Korint. grahmata. Apuſtuku darbu gr. un Jahnà parahðifchanàs grahmata.

pirtim un salbem, kas nehfajis tikai nahtnas drehbes un i= deenas Jerusalemē deewnamā juhdu tautas labā gulejis uš zefeem. Vai ari schini aptehlojumā buhtu daschs labs kas pah= spihlets, tad tomehr, ka Jezabs bijis eefschpus kristigas tizibas dedfigs juhdu tizibas peekritejs, par to atleek tik mas schaubu (jau atteezotees ween uš Apust. darb. gr. 21, 17. Gal. 2, 12.), tā ka pee wina palestineeschu tizibas beedreem, kas at=

teezas uš wispahrejo prinzipu pee wina stingras isweschanas nospeedofchais wairums bija wina puše. Schee wezakee kristigee negribeja buht nekas wairat, ka mehfajsa tizigi juhdi: teikums, ka Jezus ir mehfajss, bija wina weenigā mahziba, zaur kuru tee isschlihrās no saweem tautas brakteem is wariseju waj eseju sektes.

(Turpmat wehl.)

Kreewijas nahkotnes ekonomiskee jautajumi.

Profesora Dr. S. Baļoscha.

(Turpinajums.)

VI.

Bret monopolu eeweschānu uš tik koti wispahreji leeto= jameem produkteem, tā tehja, zukušs un tabaka, waretu eebilst to, ka tahds monopolis pamafinās tirdsneezibas no= dokfu eenahkumus, tā ka daschadi tirgotaji, kwei lihds schim zaur scho pretfchu tahfak pahrdofschānu eeguwschi brangu pelau, turpmat eewahks daudš masakus eenahkumus. Schi eeruna naw bes pamata. Ja tomehr wišs atlikums no eenahkumeem, kas eenahks zaur monopolu eeweschānu, tiks isleetots walšis eefschēnē kulturās noluhkeem, tad schis ap= stahklis sawufahrt radis leelaku daschadu zitu preefchmetu patehrimu, un tahdā kahrtā tam neisbehgami sefos rascho= fchanas pazelfchanās. Jau Migufins koti pareisi norahda uš to, ka isdewumi, kas zeltees eewedot wispahreju elementar= isglibtibu, nekahdā finā naw jaskaita par pasaudeteem, bet ka walšis ar atteezigeem lihdsjekkeem, peem. zaur nodokfu palihdsibu, weenmehr war schoš isdewumus wilkt atkal atpakal pee fewis*). Migufins tāpat gluschi pareisi no= rahda, ka kara deht isdaritā isdewumu faraukschāna kultur= mehrkeem, ar ko tik wisai koti lepojas finantfchu ministrija, drihs ween lika manit to, ka pamafinajās eenahkumi no neteescheem nodofkeem (косвенные налоги) un tā tad ne= pawisam nebija tik fewischi isdewigs lihdsjektis.

Koti faweschgits jautajums ir — kā usturet waj pat uš= labot walšis eenahkumu un isdewumu balanfu, kad karfch ir pazehlis tahdā augstumā paradus ahrsemēs. Migufins eeteiz ahrsemju zetojumu aprobeschofschānu, wismas zaur stipru ahrsemju pasu nodokta paaugstinafschānu. Bet schahds lihdsjektis fazeltu bes schaubam breefmigu nemeeribu; leelakā daka publikas teiks, ka ir gan wajadfigs ahrsemju isbrau= tumus atweeglinat un newis wehl apgruhtinat waj pat aifleeegt. Daudš noderigaks lihdsjektis scheid buhtu nastas monopola eeweschāna; ja ween walšis prastu to sawā labā isleetot, tad tai buhtu eespehjams zaur nastas iswedumu paleelinafchānu eewehrojami ušlabot neween kreewu tirds= neezibas, bet reisē ari walšis eenahkumu un isdewumu balanfu.

Drs preefchmets, pee ka mums nopeetni jauskawejas, ir — Sibirijas selta ruhpnēeziba. Lihds schim te wišs ir

eerihkots tahdejadi, ka lai wisa pelna nahktu par labu wee= nigi leelruhpnēekeem, kuri pa dafai ahrsemneeki. Ar selta melleschānu Sibirijā nodarbotees bes eewehrojama kapitāla tagad newar. Schai finā te redsam pilnigu pretfstatu Australijai un Amerikai. Tur it weens, kas atradis selta smilktajus, bes kahdas kaweschānās war tuhln eesahkt tos isstrahdat; winam par to tikai japastno preefchneezibai. Sibirijā tas naw tā. Tur netik ween nepeezeeschāmi par to japastno preefchneezibai, bet bes tam wehl jadabun preefch isstrahdaschānas fewischi konzeffja, kas aifween ir saweenots ar wisadeem schlehrfchkeem, smehrefschānam un teefcheem isdewumeem un laika nokawejumu, beeschi ween uš wairat gadeem. Strahdneeki atfewischi tur newar dabūt strahdat, tāpat tur newar nodibinatees strahdneeku arteki; winaš pee selta smilktajeem nepeelaisch, tā kreews faka „не пускают“. Bet pastahwofchee noteikumi nobremšē uš weetas ari leelruhpnēezibas usnehmumus. Raugi, tapehž Sibirijas selta ruhpnēeziba jau wairat nekā zeturfni gada fimtena stahw uš weetas. Pee tam Sibirija nekahdā finā naw nabagaka ar seltu, nekā Amerika waj Australija. Wajadsetu tikai pamudināt kreewu strahdneeku artekus, kaut ari tikai zaur selta smilfchu masgafschānai wajadfigo darba rihku un ehdmānās isfneegschānu uš daschu mehneschu laiku. Selta smilktaju usmelleschāna, faprotams, jaidara waldibai paschai, kas gan ar' jau pa dafai darits 1898.—1903. gadōš no Sibirijas komitejas.

Katrā finā ir jaewed amerikānu likumi — un selta eewahfchāna nedaudš gadu laikā pawairofees diwfahrt un trihskahrt. Ja ari kronis zaur tahdu strahdneeku arteku pamudinafchānu resp. pabalstifschānu neko neeemantotu, lai kaut ari pasaudetu — zaur neteeschu nodokfu palihdsibu tam katrā finā ir eespehjams sadabut sawās rotās gandrihs wifu sawahkto seltu. Tagadejo politiku turpinot turpretim zaur selta rastuwju paleelinafchānu kronis newar it neko eemantot, leelakā daka eeguhtā selta tā ka tā nahks leel= ruhpnēeku kulēs un aifpluhdis uš ahrsemem.

Par weenu lihdsjekli tika jau pahrrunats: tas ir, ka buhtu japamafina daschu produktu, tā: kokwilnas, wilnas, fihda, augtu u. t. t. eewedums. Kokwilna teef eewesta pa leelakai dafai no Amerikas, kura sawufahrt nepehrt no Kreewijas gluschi neka. Tee 10—12 miljōnu pudu kokwilnas, kuri

*) Cf. „Война и наши финансы“ стр. 185.

ſchimbriſcham teef eewefit no ahrſemem, war ifaugt uf 600,000—800,000 deſetinaam. Tā tad wajaga tikai Zentral-Aſijā un Aſſkaukaſā paleelinat, kaut ari tikai par weenu miljonu deſetinu apuhdenojamās ſemes platibu, lai waretu iſtikt beſ ahrſemju kofwilnas eeweduma. Saprotams, ka, apuhdenojamo ſemi iſrentejot, wajaga eerihkotees tā, lai kronis dabutu wiſmaſ toſ paſchus 4 rbf. 15 kap. no puda, ko wiſam eenes muitas poſchkina no ahrſemju kofwilnas. Zitadi tatſchu kronim, eewedumu weetā iſteekot ar eefſch-ſemes raſchojumeem, buhtu janes ſaudejumi 40—50 milj. rubtu leelumā. Nepawiſam naw iſprotams, kapehʒ Kree-wijas ſinantiſchu darbineeki wehl pat lihds ſchim laikam naw eedomajufchees par ſcho koti weentahrſcho lihdselli, lai pazeltu kofwilnas raſchoſchanu Zentral-Aſijā. Kronis tatſchu jau tagad ſaude uf eefſchſemes kofwilnas katru gadu 15—20 milj. rubtus, kurei eepuluhſt widutaju kulēs. Kahds labums ir kronim, ja labibas un wiſpahrejt ehadmweelu zenas Ferganas apgabala ir breeſnigi ſaʒehluſchās — tas turpretim atnes pat wehl ſaudejumus, tā ka kronim nahkas pahrmakſat par kara ſpehta prowifiju. Weetejee eedſih-wotaji preeſchmetus, uf kureem uſlika atʒiſe, tikpat tā nemas nepatehrē (tā peem., wiſi aiſ religifkeem eemeſleem nedſer wiſna), un tā tad ari nedod kronim nekahdus eenah-kumus. Pawiſam nepezeefchams lihdsellis ir dſelſſzeta buhwe no Semipalatinfkas zaur labibas ſinā augligajeem apwideem Altaja kalnu nolejās uf Wernijas pilſehtu, kura atrodas „Sibirijas Italiā“ un tad tahka uf Taſchentu, lai weentahrt paſchirtu zetu Sibirijas labibai un otrahrt Teheranā palittu labiba lehtata, zaur ko kofwilnas raſcho-ſchanai tittu dots jauns ſpeedeens uf preeſchu Ir tatſchu ſinams, ka kofwilnas raſchoſchana pehdejos gados ſahfuſe pat pamafinatees, tā ka tureenes eedſihwotajeem wajadſigās labibas audſinaſchana tās dahrguma deht iſrahdiſufes par eenefgatu. Brihniſchfiga leeta — Kreewijas Aſijā teef buhweti wiſadi dſelſſzeti; tikai tahdu dſelſſzetu, kuzam waretu buht ekonomifka noſihme un kurei dotu deſizita weetā brangu atlikumu, nebuhwē, bet par tahdeem aiſween tikai wehl patreezas.

Kunā un ſpreeſch ari par mahſfligās apuhdenoſchanas

eerihzibu, bet tik ween tahdus darbus neſiwed dſihwē, neklatotees uf to teefchi redſamu eenefgumu kronim par labu. Kofwilnas raſchoſchanu waretu it labi ſaweenot ar ſihd-kopibu un aittkopibu. Kofwilna miſfigi patehrē ſemei ſlahpekti; tapehʒ japeemehrojās augu mainas ſiſtemai, pehʒ kofwilnas nowahſchanas, apſehjot laufus ar luzernu, kureſch augš iſtehreto ſlahpektā daudſumu teem atdos atpakat un reiſē ar to ari dos koti labu baribu aitam. Luzerna Zentral-Aſijas lēſu apwidos aug koti labi. Ferganas apgabala eedſih-wotaju ween pilnigi peeteef, lai kofwilnas lauku platibu waretu paplaſchinat tahdos apmehros, ka Kreewija waretu iſtikt pilnigi pate ar ſawu kofwilnu ween, ſewiſchki, ja weetejos eedſihwotajus zaur dſelſſzetu buhwi uf labibas ſinā augligjeem Sibirijas apgabaleem atſwabinatū no wiſu pahrtikai wajadſigās labibas audſeſchanas paſchu mahjās. Amerikā tatſchu widejs farmers apſtrahdā 20 akrus leelu kofwilnas lauku, kas wiſam dod 100—120 pudu tihras kofwilnas, un diwkahtreju ſehllas daudſumu. Pee tahdas darba intenſiwitates ir peeteefochi 120—150,000 kofwilnas kopeju gimenu, lai Kreewijai dotu wiſu wiſai wajadſigo kofwilnu. Bet peenemſim, ka wideji nemot, Zentral-Aſijā buhtu wajadſigs diwkaht un trihſkaht leelaks kofwilnas kopeju ſtaits nekā augſchā teifts, i ari tad wehl wiſu nebuhs truhtkums, pat ja ari peenemtum, ka pahrgahjeem iſ Kreewijas nepawiſam nebuhtu eeſpehjamš ar ſemkopibu nodarbotees ſchais drudſchajos apwidos. Ja peenemam, ka pawiſam weens miljons deſetinu tiks eenemts no kofwilnas plantazijam un otrs miljons apſehis ar luzernu, tad tas ir pilnigi peeteefochi, lai waretu raſchot wiſu tagad eewedamo kofwilnu un wiſu eewedamo wilnu (Argentina labās luzernas lauku ganibās rehkina 12—20 aitu uf deſetinas).

Sihdkopibas lauku platibas paleelinaſchanaſi naw tikpat tā nekahdas noſihmes. Japanā ir aiſnemti ar ſihdtahrpitu kofeem, no kura lapam ſchee ſihda audeji pahrtēef, pawiſam 300,000 deſetinas. Bet Japanā tad ar' raſcho 300,000 lihds 400,000 pudu ſihda, kas wehrtėjams 90—120 miljonu rubtu. Kreewijai peeteef jau ar zeturto daku no ſchi daudſuma.

(Turpmat beigas.)

Delfi.

No Ernſta Auguſta Voeninga.

Augſchā uf Barnaſa kalnu rindam pazekas lahda plaiſcha galotne, kura ſirmā ſenatnē bijuſe apauguſe ar meſchu, bet tagad uf tās ſehʒ pat meeſchus. Tur atronas ari kabda grawa, wezeem greekeem ſwehta weeta, uf kuru tee ſwehtʒeloja, kamehr no tureenes uf auſtrumeem atronoſcho Barnaſa ihſteno galotni tee tikai ne labpraht un ar ſwehtu bijibu apſtaigaja. Uſ deenwid-auſtrumeem kalni eet uf leju un tur atrodas Delfi ſwehtniʒa. Pat ja wiſa gultne nebuhtu paſihſtama no antika laikmeta ſinam, ja ſinatu tikai to, ka wiſa kaut kur uf Barnaſa atraduſes — tad ari to mekletu tikai ſchini weetā.

Nejaufchi ikweenam ſche uſmahzās ſwehtas bailes. Tur atronas atſewiſchki trihs leelas platanes (ahrſemes kawas) un iſ tahdas dſikas plaiſas klinti burbuſo awots — kaſtalifkaiſ. Tumscha ir ſchi plaiſa, un patihkams dſeſtrums dweſch iſ wiſas, un ja noſkatas nemitigo mundro uhdens mutukoſchanu uf augſchu, tad it nejaufchi ſajuhſt ſtarpibu ſtarp dſihwibu un nahwi. Pee tam wehl zeefchi blakam pazekas gaitos kails klintſchu bluſki, no kura apakſchſemes ſpehti pee ſemes trihzem daſchu labu gabalu atlausufchi un nowehluſchi lejā, iſpoſtidami ziltweku darbus.

Semes demonu, kas platanem dewa dſihwibu, kaſtalifko

Belvederas Apollons.

1881
MUSEUM
NEW YORK

awotu demonu un pastahwigi graujoščas un dahrdoščas klints demonu, wina ņhi apgabala laudis godinajuschi. Tajā laikā, no kura mums ir wahrds „Poseidons ir deews, kuzam nu reisi ir darischanā ar elementu uhdenti. Swehtis un dseedinofčas ir wina awota uhdens. Wina pawadones ir awota nahras, labas, tibras, zilwekus fajuhšminajoščas buhtes, kas sauzas muhsas un tur lido sawas bejas.

Wehlatu tika dibināts kults kaujas jaunawai. Un winai peebeedrojas Dionis, kuzam nebija nekahdu no zilweku rotam darinatu swehtumu, winsch mahjoja augšam kalna meščā.

Tomehr ne winsch un ne Poseidons un ne Atena israudstjuschi Delfus par sawa kulta zentru. Mahza kahds sweščs deems, kahds jauns deems, kahds gaischs deems, kuzsch isdšina wezās tumschās un baigās deewkalposchanas — Apollons. Jau no septitā gadu ņintena mums ir wehstis, ka ašlatu karaki wina apdahwinaja. Pamasam winsch nahza pee leelas waras, un kad beidsot par wina runaja, to sauza weenkahrņchi tikai par „deewu“.

Delfos winsch nodibinaja jaunu religiju un radija zilwekus, kuri ņludinaja us preešču zilwezei, kura melle padomu. Ta ir ikreisejā preeštereene, praweete, Pitija. Wina, kā ņinams, ņehdeja us trijkahja pahr kahdu klinšču plaišu, no kuras pazehlas apdullinoschi, fajauzofchi twaifi, no kureem inspireta ta ņludina deewibas gribu. Wehles ismanigi preešteri speedās ap ņcho paregu arodu, un tee tad pehz sawas eedomas patwarigi istulkoja zilwekeem Pitijas murminaschanu. Kas dema wairaf, dabuja labaku atbildi.

Tomehr deems ņmaididams nostatjās us ņcheem noruhditeem, ismanigeem zilwezeem. Preešč deewbijigeem winsch tomehr usraštija diwus masus wahrdinus, tahņi ņaredsamus, pahr sawas mahjas durwim, „Pasiņti ņewi!“ Pasiņti ņewi un ešč lihgsms ņche ņemes wirņi. Tas ir tas, ko tem gribu dahwat. Tu ešč tikai zilweks — nepazelees pahri par ņewi!

Delfi ņkuwa par Apollona dņimteni un wina kultam, kahds tas te bija, padewās wiņas greeku pilņehtas un kad tās dibinaja kolonijas, tad ņuhtija to tur lihdsi.

Seštā gadu ņimteni ahrejais delfiskā religijā arween wairaf peenemas. Ar leelajeem kulta swehtkeem teef ņaistitas wiņadas ispreezas. Lejus swehtkeem teef nolihdsinata seme, lai waretu ņche uswest wehlat tik ņlawenās pitiskās rotatās.

547. gadā nodeg wezais templis. Bet drihņi ņahjās pee darba, lai zeltu jaunu, un proti paplašchinatu un teef usņahhta propaganda wiņā Greeķijā un laņti lihdsekli preešč buhwes. Kad templis bija gataws, daschas walstis wehl zehla Delfos mantas glabatuwes, kuzās tee deponeja Apollonam dahwanas kā walstis mantu. Tā Knidos laudis usbuhweja gresnu bankas mahju.

Tagad, pehz isdariteem israfumeem, mehš waram isņinat, ka templim wehl reisi wajag buht nodeguscham, wiņmaf ņipri apņahdetam un tas uszelts wehl reisi.

Tur ari us swehtā eezirkā tika buhwets masš teatris. Wiņur atradās mahņšlas mantas kā seedotas dahwanas. Un kad bija tajās atņatijees un noguris, tad laikam dewās kahdā masā aulā, lai atdufetos, tai tā sauzamā knideešču loščā. Tur ņenas gresnoja toreisejā leelakā glesnotaja Polignota glesnas. Tā „Maratonu kauja“ un „Kā Ddisejs eeeet apakščsemē“. Un abas ņchis pehz sawas idejas pretejas glesnas gan laikam bija te usstahditas ar ņnamu noluhku: tam wajadseja atgahdinat, ka zilweks ir tikai zilweks — atgahdinat, ka zilweks ir leels un ka zilweks ir grehzigs.

Ar laiku tiziba us delfisko deewu atņlahba un goda dahwanas eenahza arween un arween masakā mehra. Preešteri bija iswehrtuščees par toti isweizigeem pašauligeem laudim, kuri prata reņkinat ar nahkotnes teeščamibu. Par deewu kā deewu neweens wairs neussstahjās tā sauzamos swehtos karos, bet tikai preešč wina swehtumu ušturschanas ar wiņu, kas tur ņlaht, kā kulturās un ņlawas dokumenti.

Sulla beš bihstischanās islaupija Delfu mantas. Pir-majā gadu ņimteni pehz Kristus Delfus rahda wehl tikai tā retumu, kā eewehrojamu weetu, ko wehrtis redset ņweščneekeem.

Sem Trajana wehl reisi top par eeraschu, apmeklet Delfus kā swehtzejojuma weetu. Teef atkal ņarihtotas rotatās, buhweta biblioteka, neņti seedojumi un dahwanas un atjaunotas atkal agratās deewkalposchanas.

Tā Delfeem wehl reisi bijuschi ihņ, ņatrunejuschi seedu laiki.

Tad peepeschi neka wairs nedšird. Kā tee gahjuschi bojā, mehš neņnam. Tas bija zeturtā gadu ņimteni.

Widus laikos tee bija pašuduschi, tā ka preešteri bija pašuduschi un Apollona tizigee. Tikai kaņaliskee awoti tņchurksteja tahkaf un tņchaloja par wezo godibu.

Kahds palaiņis muhris wehl pazehlees pahr ņemi; winam it kā peelipusčas masas buhdas un kasu kuhstis un pahr winām wijās meščā ņihgas.

Mas dņihwibas — tikai ņhad un tad atkal pahris ņweščneeku. Daschi nabaga ņemneeki, kuri dņen sawus lopus ganos us atmeaineem kalnu augstumeem. Tā Delfi isņkatijās lihdsi leelajeem frantschu israfumeem.

Tagad tur mudsch no zilwekeem. Gaisā atņkan ahmuru un lahpsu troņnis. Pazetas weenas mahjas pamata linijas pehz otras no pihscheem — weens bilšču tehš pehz otra.

Pahr galwam pazetas ņaidrās ņlās beņmahlonu debesš un wiņapņahrt pazetas leelee un masee kalni, kureem ņchini apgabala tik maigas galotnes un kuru wirne, ja to kopigi usluhko, lihdsinas juhrai, kuzas wilni zekas un kriht — zekas un kriht — — — tāpat tagad kā arween! . . .

Tizibas mahzibas reforma Wahzijā.

Profesora Dr. W. Reina.

Sautajums par reliģijas mahzibas reformešanu skolās nenodarbina tik ween kā pirmā rindā skolotaju un garidšneeku aprindas, kas ar wizu nodarbojas, bet interesē arī plaščakām aprindām tautā, it fewišchi pee ewang. tizigeem. Tadeht ikweens mehginajums, lai atrastu lihdsēktus un zekus fēmigām, pamatīgām reformām, war zeret us wispahreju peeřišānu. Šini sīnā pelna eewehribu Venas profesora Dr. W. Reina usfati, kahdus tas nezi fen Braunšchweigas skolotaju fabeedribā issajjis par reliģijas mahzibas reformu wahzu skolās. No wina raksta mehs pehz kahda awises „Preuß. Lehrer-Zeitung“ raksta pašneedsam fēfōschās weetas:

Lai nedomā zaur eela hpeem dseedinat pastahwoščas reliģijas mahzibas atfewiščkos kounumus. Še tikai war lihdsēt pamatīgās reformas, kuras rada brihwu zeku. No pašča pamata šahlot, mums wajag jaunu zeku. Ewangeliškā reliģijas mahziba muhsu skolās ir gan zeešči fāstita ar muhsu ewangelisko basnizu, bet ne tik zeešči, ka skola, apkopdama jaunās paaudses reliģioso dšihwt, newaretu staigat pate fawus zekus. Ušraudšiba par reliģijas mahzibu skolās zaur basnizu ir pretewangeliška rihziba, kas atmetama. Ewangeliškām skolotajam us mahzibas pamata par wispahrejo preesteribu tahda pat teešba, skolā patšahwigi nosajit reliģijas pašneegščanas mahzibas planu, kā ewangeliškām garidšneekām ir brihw, patšahwigi rihkotees eefwehtamo behnu mahzibā. Un ja kahds bihstas, ka pee tahdas fadalischānās abi gabali weens no otra atrištu, tas ustizas papira preefšch-rakstu spaideem wairak, nekā ewangeliškas pateēšbas un brihwibas garam.

Tagadejai reliģijas mahzibai leeli truhštumi. Tadeht ta ari beeschi paleef bes eepaida us muhsu jaunības garigo un tikumisko attihštibu. Reliģijas mahziba pa leelakai dafai wehl norit pa basnizas dogmatikas zekēem, kuri wairš nefāskan ar reliģiosām pahrlēezibām muhsu gimenēs. Tās teežas us jaunprotestantismu, kas fewi usnehmis brihwās, modernās teologijas finatniškos panahkumus, turpretim reliģijas mahziba, kā jau fajits, rit tahlak pa wezajeem basnizas dogmatu tizibas zekēem. No šchahdas škaldiščanās reliģijas skolotajs atšwabinams, ja grib, lai wika darbam buhtu kahda rošba. Ari skolotajs patš warbuht dāščahret atronas preteščhībā pret preefšchā rakstīto basnizas tizibu un tahdā gadijumā tas tikai eefšchēji pretodamees pašneegs mahzibu. Bet kur truhsti pahrlēezibas un firds šiltuma, tur ari lai nefagaida nekahdu rošnojumu us jauneku dwehselem. Ari skolotajs atšwabinams no šchahdas eefšchējas škaldiščanās. Pšchologijas panahkumi un didaktika tāpat ari teologiskā pehtišchana tikai isnehmuma gadījumos tikufe leetota pee reliģijas mahzibas pašneegščanas. Tas šakams 1) par mahzibas weelas eefahrtōschānu pehz koncentrišchēem rinšēem, 2) par mahzibas weelas pahrpilnibu, 3) par mahzibas weelas pahraf agru pašneeg-

ščānu, 4) par katšisma leetōschānu mahzibā; 5) par pahraf leelo štundu škaitu, 6) „mahfšlas katehises“ kundšibu pee mahzibas pašneegščanas, 7) par nolaidibu pret pamata jautajumu: „Šiktahl tad wispahr reliģija mahzama?“

Tam pretim šahdami fēfōschēe prašijumi:

1. Reliģijas mahziba skolās wispahr teef nostahdita us wehšturiška pamata. 2. Katšisma mahziba nepeekriht skolās mahzibas planam ne apafšchējās, ne augštakās pakahpēs. Ta wispahr ir basnizas leeta. Mas šche nosihmē daudš: jo eefšch ta pahraf daudšā jau flehpjas tās leelakās breefmas, atteezotees us reliģioso audšinaschānu. 3. Pee reliģijas mahzibas pirmmahzibas skolās naw pee-laiščami nekahdi pahrbaudijumi, wismas ne pee abiturija ešfamina. Šerberts šaka: Ušfatus newajag ešfaminet.

Mahzibā, atteezotees us bibeles stahsteem, ja-eewebro fēfōschais: 1. Neatteežas us to, ka lehrns jau loti agri, šahlot ar pirmo skolās gadu teef mahjits bibeles šahstos, bet atteežas us to, ka tas špehtu fšchos stahstus usšert un eemihšot. Škweena mahzibas weelas pahraf agru isfneegščana ir tikai par mokām skoleneem un skolotajeem un noder tikai preefšch tam, lai dabū pret leetu apnikumu un ihgnumu. 2. Šchetrus pirmos skolās gadus wajag atšahst šwabadus no bibeles šahsteem un newajag isleetot nekahdus špaidus, kur jaleef pirmajai reliģiosai attihštibai pamati. 3. Wajag atmet pastahwoščo eefahrtōjumu pehz koncentrišchēem rinšēem, tadeht, ka tee notauj intereši un špeesch us atminā eefalščānu, kuri preefšch dšhakas reliģiosas isglihtibas masa wehrtiba. 4. Tai weetā lai fēfō wehšturiški-genetiskai gaitai, kas peešleenas behrna dwehseles organiski-genetiskai attihštibai, šakaufedama atšinu un lihdsjuhtibu. 5. Wehšturiški-genetiskai gaitai lai šneeds labu iswehli no wezās un jaunās deribas stahsteem; tad grupweidigi šahahrtotu šahstahdijumu noderigu awotu is basnizas wehštures, šahpjot arween us augšču lihds pat tagadnei, eepinot pee tam reliģiosas poešijas pehrles.

Buhtu apštrahdajamas tā tad fēfōschās weelas: Šagatamōschanas kurfā, kas aptwer šchetrus pirmos skolās gadus, iswehle wahzu tautas pašajinu, Robinsonus, dšimtenes teikas, Nibelungas un Gudruna; no peeštā lihds astotām skolās gadām basnizas tehwi, Mosus un šehni, praweešchi, Šesus dšihwe, pirmee apustuti, Pawils, basnizas wehštures awoti lihds reformazijai. Tahlak isglihtibas skolā wehštures mahzibas preefšchmets buhtu Luters un pehz reformazijas laikmets lihds tagadnei. Pee tam šneedsot mahzibu par walšis pilšoneem par wišām leetām pamatigi buhtu jaewehro Kristus šozialeē zenteeni. Tahlak isglihtibas skolās beigās tad nahktu eefweh-

tifšana un nevis kā līdz šim, pēc tautskolas no-
beigšanas.

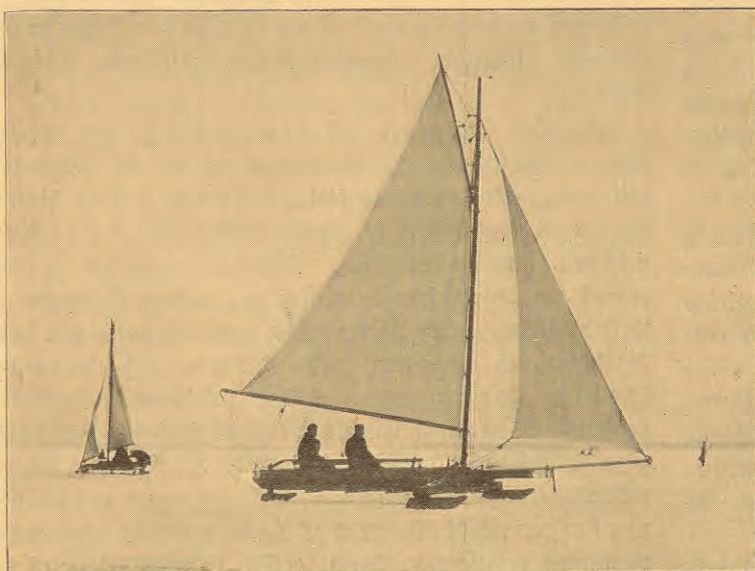
Tā eemehrojamais mahzu pedagogs filozofijas un peda-
gogijas profesors par tizibas mahzibas reformu Mahzijas
skolās. Wina domas un projekts tizibas mahzibas pa-
fneegšanas finā buhtu ari pee mums nopeetni pahrdo-

majami. Ari pee mums tizibas mahzibas pafneegšanas
weids pahrgrōšams. Pagarinams wifadā finā ari muhfu
tautskolas mahzibas laits. Mahzija tautskolas kurfs 7 līdz
8 gadi. Zif ilgi tad mehs wehl ihsti apmeerinafmees ar
fawām 3—4 seemam? —

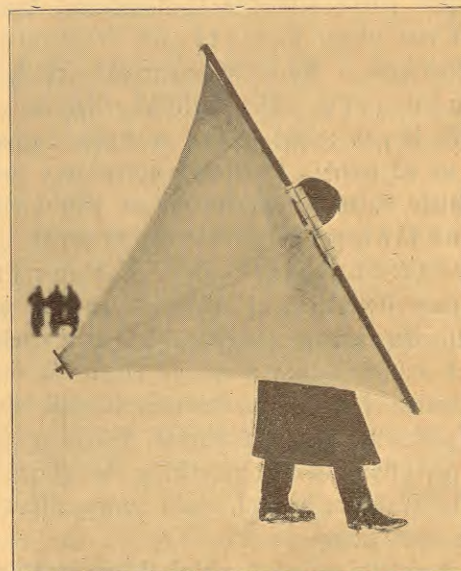
Seemas sports Rigā.

Kā faka, tad seemetneekem par fowu duhschibu un rofibu
esot japateizas fkarbojam klimatam, bet wini eetu bojā, ja
tee sehdetu weenigi mahfsligi apfilditā istabā un iswairitos
no spirdfinoscha seemas gaisa brijwā dabā. Tadeht seemet-
neekem, it fewischki tam aprindam, kuras naw speestas

Sche wjadfign leelas isweizibas, un lai gan te naw no-
tizis tas, kas „awiatikā“ jeb gaisā laifchanās technikā, kur
daschs labs pahrdrofchneeks fstars gahfdamees dabujis galu,
tad tafhū ari te daschs labs ir gahsees deefgan fkarbi un
dabujis berfet finamo weetu.

Ledus laiva ar sehgelem.

Slidu fkeeschana ar sehgelem.

nodarbotees ar smagu, fiftu
darbu semā temperaturā, pate
daba usspeesch nodarbotees
ar wifadeem seemas spor-
teem, kuru peekopj ari jo
plafchā mehrā ridfineeki.
Jau no feneem laikeem te
eezeenita flidu fkee-
fšana un ari ledus
laivu sehgeleschana.
Schoseem us Rihfcheseera
ledus ftraida pahrif dutfchu
schiglo ledus laivu. Muhfu
ilustrazija rahda kahdu fe-
wischki moderni eerihlotu un
flaistu ekfemplaru pilnās
burās. Tāpat jau wairaf

Ski-fkehjeji.

gadu desmitus sche teef peekopta flidu fkeeschana ar buram,
lai gan plafchatos apmeeros tas noteef tikai pafchā pehdejā
laikā. Wilde rahda ari kahdu no fchi sporta representanteem.

preedes waj Keifara meschs. Tur seemetos tadeht ari wis-
leelafā mehrā isplahhtijufes un līdz fawai pilnibai isweidojufes
fkeeschana un lefchana ar fneega kurem, kas tāpat

Gan protams pee mums
seemas naw tif garas un pa-
stahwigas, kā Standina-
wijas leelpilfchētās Stok-
holmā un Kristjanijā,
ari muhfu topografifke ap-
stahfki naw seemas sportam
tif isdewigi kā tureenes ar
mescheem noaugufchos kalnos
un tureenes fjordos. Tomehr
tureeneefcheem, peemehram
kristjaneefcheem sporta
weetas, us kurām teem ja-
teef pirms ar elektrifko waj
sobu ratu dselszefu, naw
tif weeglt peefneefjamas, kā
ridfineekem Agenstalna

kā wīnu nofaufums „ffi“ pee mums, tāpat kā wīfur zitur, peenemta no skandinaweefcheem. So šchis „ffi“ jeb sneega kurpes wīspahreji leeto tīfai Norwegijas kalnos, lai gan seemeku nomadu tautam, kā lapeem un indianeešcheem tās bijušas pašstamas jau fīrmā senatnē. Danijā wahrds teef isrunats tāpat kā pee mums, proti „ffi“, turpretim norwegi, šchi sporta ihstee tehwi, šaka „šchi“ un šweedri sneega kurpes šauz par „šfida“.

Muhsu sneega kurpju škrehejeem, kas ilustrazijā redsami, jāpeeteef ar lihdsenumeem pee šchischu esera, waj nu ar aplahrejo klajumu, kas pahztraukts no nedaudsām pakalnitem, waj ari ar aīsfalufcho eseru. Lai gan pee mums truhstī „ffi“ kurpju galwenā peemilščanas spēhka, proti šchtuhščhana pret kalnu un wehlat laišchanās no ta semē, tad tomehr šchis sports pee mums atradis deesgan peekriteju, tā ka Rīgā warēs šafšaitit us kašdu šmits waj wairaf „ffi“ škrehejeu.

Laiščhanās ar šamaniam Agenškalna preedēs.

Bobšleh ragawas.

Sewiščki plaščā mehrā zitur isplatījees šamaniu laišchanās jeb tā šauzamaiš „rodelsports“, it šewiščki Šchweizē, Harza un Wilsu kalnos un ari Šchwarzwalbā, un ari pee mums tas ar šchis seemas beigam peenehmis plaščus apmehrus. Agenškalna preedēs eerihšots šewiščks šamaniu škreščhanās zekšč. Tā ka muhsu pašču ruhpnēziba wehl peeteekofčas šamanias „neprot“ isgatawot, pat ne masas ar diweem un trim sehdekeem, tad tās teef eewestas no ahrsemem. Šchim sportam

ir kōti daudš štatitaju no leefa. Ap „augsto kurwi“ un „lihto zeku“ Agenškalna preedēs, kur pee šamaniu škreščhanās arween noteef pajautrinofchi štati, tām apgahšchotees, waj apšweeschotees rinkī, šapulzejuschees arween leeli šauschu pulki. Us lihtā zeka šamaniu waditajam wajag daudš wairaf weiklibas, nekā us taišnā. Leelās Bobšleh ragawas (Bobsleigh) ar wairaf sehdekeem redš beeschaki šeisara meščā un wīspahr pee šchischu esera. Ahrsemēs, kā laikraksti šino, us šchahdeem šamaniu zekēem notifufchi wairaki nelaimēs gadījumi, kuri beigufchees ar nahwi, kas pee mums gan gruhsti war nahst preekščā, tadeht ka muhsu šamaniu zeki kōti newainigi, jo naw mums nedš werstem gari kalni, nedš štahwas nogahšes.

Us muhsu bildes redšam, ka „Bobšleh“ eekščā sehdetaji kritiškā azumirkti, isleeto rokas ar leelajeem, zētajeem zimdeem par stuhrem. Baltais wīlnas šamsolis (dresš) lihds ar balto waj kaščoka zepuri, kā tas paraštis wīfur zitur pee šchi sporta, peenemts ari pee mums.

Melontas šala.

Nahšotnes aina no L. Šellenbača.

(Šurpinajums.)

„Wīš religiju dibinataji mahza to un tam tiz ne tīf wēem wīnu mahzibu peekriteji, bet daudši ari no teem, kuri dogmu neatšihst, jo wīnu šchahdam usškatam ir ziti eemesli. Tātšchu ir ari tahdi, kuri, leekas waj nu deesgan štipri ešam, lai teem šchahdas zeribas newajadsetu, jeb waj tee tā nogrimufchi ikdeenas dšihwē, ka wīneem šchahdi jautajumi pawīšam nenahš prahtā.“

„Šr tihri breešmigi domat, ka mums tos, kuras mišlejam wairš nekad nebuhs redset un ka wīš tas, šo mehs daram, eet bojā,“ domaja Aglaja, un Musariona, kuras buhte wairaf teezās us pahrdomasčhanu, peebilda:

„Šš to atrodu neween breešmigi, bet turšlaht ar' nezehdšigi; jo žilweka šermenis ir tīf kōti mehršweidigi eerihškota maščhina, ka newar atšwabinates no domam, ka wīnam

kašds buhweifstars un ka spēhks, kas wīnu buhwejis, weidojis un dšihwu darijis, nēwar iſſuſt, kaut ari maſčina faboſjatos un ſawam uſdewumam taptu nederiga."

"Wina ari neet bojā!" Alekanders nopeetni atbildeja. "To war peerahdit daſchadā weidā, taſchu peetiks, aſrahdit uſ kaſdu parahdibu juhſu nowehrojumu paſaulē. Waj juhš man paſčas neefat ſtaſtijuſčas, ka kaſda no juhſu miruſchām maſham beeſchi naſti ſapnojuſe, kaſ naſkoſchā deenā teeſcham peepildijeeš."

"Sagan! Daſchreis tik noteikti un ſtaldri wiſoſ ſiſtumos, ka tu kā ſaſtindſis raugeeš praweetiſkā ſapna peepildičanā."

Ar ſawām meeſgām ozim wina ta, kaſ tahtu telpā un laikā notika, taſchu nēwareja redset; wīnai tā tad wajaſeja buht kaſdam ihpatnejam, no ķermēna neaſkarigam nogidibas organam, kaſ tad ſawuſahrt peerahda, ka ir kaſda no ķermēna neaſkariga, patſahwiga spēhja un darbiba. Tā ka tahtat, kā Muſariona pareiſi peeſihmeja, ne atmeni paſchi eeſpehi maſju, ne kofī juntu uſzelt, tad droſchi ween ari organiſma kanniāš (zellulas) paſčas nēwarēš iſweidot zilweka ķermēni. Wajaga tapehž buht kaſdam kodolam, kaſdai dwehſelei, pee ka lai organiſtāš kanniāš mehrkweidi darbojoſchāš brihniſchkaſ waraš dšihtaš peektautoš. Un ſchiš mehrkweideji darbojoſchāš spēhks wiš nēatradiſeeš paſchāš kanniāš, bet ahrpuš tā, kā taš bija atteezibā uſ maſju un juntu."

"Waj pee jumš no wīnapaſaulēš dšihweš ari iſweidojēeš kaſds ihpatnejš preekſchſtats?" waizaja Muſariona.

"Preekſchſtati jau nu gan ir, bet waj tee pareiſi, ziš jautajums. Katrā ſinā wini bet ir kofī daſchadi un wīneem tahtdeem ari jabuht, jo patš buhtibaš weidš žitadōš dšihwibaš weidōš droſchi ween daudš daſchadaſk nekā mums paſiſhtamāš eſamibaš formāš; tapehž tad ari pat daſchadi, nēweenadi eeſkati, war weenā un tanī pat laikā buht pareiſi. Pareiſu un pilnigu preekſchſtatu mehš jau tapehž ween nēwaram eeguht, ka mums to aiſleedš muhſu nogidibas organi un jehdſeeni. Aklam jau mums nēeeſpehjami rādit pareiſu atteezigu preekſchſtatu par kraſham un kurlam par ſtanam."

Wini tā ſarunadameeš bija noſkuwuſchi pee kaſdaš weetaš, no kuraš bija iſredſe uſ lagunu un kur atradāš daſchi ſoli. Wini atſehdāš, un tā ka ſwaigſneš paſchlaif metāš redſamaš, tad Alekanders ar ſawām pawadonem ſahka ſarunateeš par aſtronomijaš attihſtibu, kaš darija par eeſpehjamu noteikt gaiſmaš ahtrumu, ſwaigſchū leeliſkoš attahlumus un kuſtibaš. Iſſinatš, ka daſchāš ſwaigſneš weenā weeniḡā ſekunde 3 lihds 10 juhdses tuwinaš, žitaš atkal tikpat ahtri weena no otras attahlinaš. Kad Alekanders peeſihmeja, ka neſkatoteeš uſ miſſiḡo ahtrumu wehl tik wehlaſāš paaudſeš, pateizoteeš pilnigeem nowehrojumeem apſwehrſchot ſtahwoſku pahrmānu, Muſariona peebilda:

"Kā tad tu ari jau tagad lai nogiſtu tuwoſchanoš, ja tu nenogeedi ſtahwoſka mainu?"

Alekanders pahrſteigtš par ſkaiſtḡalweš aſprahtibu ſmaiſdidamš atbildeja:

"Waj tu mani domajeeš eſam peekhrufe pee pretrunaš? — Eš tew tuhliā peerahdiſchu, ka ir kaſds zeſchš, pa kuru taš iſſinamš. Waj tu atzereēš, ko eš leelaḡā ſahlē jumš

ſtaſtiju par linijaš, kaš iſſchīramāš ikweena ſpihdōſchā ķermēna ſpekrā?"

"Sinamš, un ka pat ſpihdōſchā ķermēna ſaſtahwu no ta warot iſſinat!"

"Nu ka ta, ſkanāš tāpat ir kuſtibaš, kaš aiſſar muhſu auſiš, kā kraſkaš ir kuſtibaš, kaš ķer muhſu ažiš. Kad mums trumetneekš trumetedamš kofī ahtri tuwotoš, tad muhš ſkartu wairā un kad wīnſch puhſdamš ahtri attahlinatoš, maſat kuſtibu, nekā kad wīnſch uſ weetaš ſahwebamš tauretu. Sekaš tam buhtu taſdaš, ka pirmā ḡadijumā ſkana buhtu bijuſe augſtaka, otrā turpreti ſemaka, ko kaſds Ģiropāš ſinatneekš ari pateekſ nowehrojūš trumetneekam liſdamš braukti uſ ahtri ſkrejoſchāš lokomotiveš, pee kam wīnſch atradiš ſkanāš ſtarpibu par puš toni. Gaiſmaš ſtareem attahlinoteeš waj tuwojoteeš atteezigi ari maināš atteezigu ſpekrū linijaš. No ſchim linijaš tapehž tad abſoluti droſchi war pateikt, waj kaſda „ſtahwſwaigſne“ attahlinaš waj tuwojāš.

"Žik jehdſigi! Eš tewi w. retu deenam ilgi uſflauſteeš! Neekſi kaunš, ka eš tewi ar jautajumeem tā nomožu, bet taš, ko tu mums ſtaſti, iſklaufaš tik brihnumaini, tik paſatini!"

"Nomožit! Ar taweem jautajumeem? Kaš tew gan wehl neekritis prahtā!"

Šarunaš, raſt, buhtu peenehmuſchāš žitu wirſeenu, ja nebuhu eeradufeš kaſda žita paſtaigatajoš ſabeedriba, ar kuru kopeji eeſahka atpaſat žeku. Muſariona nēwareja ween deeſgan noſtaſtit, kā wīnu Alekandera pamahžibaš wal-dſinaja un kad beidſot wiſa ſabeedriba ſahka iſteikt Alekandera ſlawu, wīnſch iſſaužāš: "Beidſat jel, peereh-kinat man to par nopelnu, kaš ne man peenahkaš, bet daudſu tuhſtoſchu jau piſchtoš grimuſchu gara darbibaš nopelns. Kad pehž 100 ḡadeem atkal kaſds ſweſchineekš muhſu kraſtā tiftu iſmeſtiš malā, tad pahrſteigums tik atſahrtotoš. "Waj tad pee jumš wiſeem ir lihdsḡigaš ſinaſchanaš?"

"Tā nu gan ne. Kam ar rokam maiſe jaſelna, tam knapi atleek laika ko mahžiteeš; pat taš, kaš ſawu ekſtenzi un pahrtiku dibina uſ ſmadſenu darbibaš pamata, paleek weenpuſḡiḡ ſawāš ſinaſchanaš. Tikai tee, kuruš nenoppeeſch ruhpeš dehl pahrtikaš, kureem laika un lihdsḡeku deeſgan, ir kā aiziḡati, eeguht wiſpuſeju iḡlihtibu. Taſchu leelaḡā aiziḡato daſa eedomajaš, ka wīneem jau no dſimſchanaš teeſiba uſ ehrtibu un baudu. Wini nēmaš nēmana, ka wini neſinatneeki, wīneem truhtſt wajaḡḡiḡāš mehrauſkaš, un wehl jo maſat wini spēhji nomanit, ka wīnu jehḡai, neruhditai deen no deenaš domu tweižē, truhtſt jehkura diſziplina. Tikai tee, kuri dšihweš žihnā atraduſchi matu, atjehdſāš."

"Tu tā tad peederi pee teem, kureem dšihwē ruhḡti pee-dſihwojumi?" waizaja Muſariona.

"Sinamš! Un tā ka pee mums žilweki daudſreiſ pa-dodaš ḡarigu un reibinoſchu dſehreenu baudai, lai aiſmirſtu behdāš, tā ari eš dariju, tikai tee nebija ḡarigi dſehreeni, ar kureem eš apreibinajoš, bet taš bija ḡarigš darbš! Tizeet man, tāš deenaš, kuraš eš pawadu juhſu wīdū, peederi pee manāš dšihweš wiſſkaiſtākam, wehrā nēmoti pee tam wehl to, ka eš tuhliā jau pirmā deenā te radu ſew

lihdjuhtigu draugu!" pee scheem wahrdeem winsch Aglajai fneedsa roku.

Wif apleezinaja winam sawu lihdjuhtibu un padewibu, tikai Musariona kluseja, jusdamas drufku eewainota winu schahdi atstumjot; ta wina bija zehlas dabas, ta tuwojas Alekxanderam, fneedsa winam roku, ko wehl nefad nebija darijuse un klusu fazija:

"Nebari man pahri! Ari es tew teescham esmu labs draugs un tawu truhkumu warbuht wairaf fazustu neta tawa jautra Aglaja!"

Alekxanders winu draudfigi usluhkoja un tai atbildeja: "Es gan, raff, waretu us to atbildet, ka tas tikai Aglajas jautras dabas un Musarionas gara fleezibas peerahdijums, tatschu es to neatbildeschu, jo es zeru un dauds par labpraht tizetu, ka ari wehl pahri par wisam farunam preefsch manis kas atriht. Waj es to drihstu tizet?"

"Tu drihsti!" bija wisa westaleenes atbilde, pee kam wina tomehr nosarka, jo winai likas, ka ta jau par dauds teifuse un tapehz wina nu pagreesas us ziteem. Peenahfuschchi pee sahlem wini schelhras, bet ne bes eefcheja usbudinajuma.

Tikko Musariona bija eegahjuse sahle kad winu fanehma ar fauzeeneem, ka riht nolikta ekspedizija. Ta ka Alekxanders ta nefaprata, tad winsch greesas deht paskaidrojuma pee Aglajas, kura winu pamahzija, ka ekspedizija arween nosihmejot kahdu leelaku attahktu darbu, pee kura paejot wisa deena, un kas preefsch jaunibas esot leeli swehtki, kuras pee tam swinot tik 15 lihd 30 gadus weja wihreeschu jauniba un westaleenes, wif ziti turpretim esot isslehgti no pedalischanas.

"Kapehz tas ta nolikts?"

"Domaju, tapehz, ka eewehrojot augstzeenibu, kahdu jaunaks fazuht pret wezaku, jaunee laudis paschi sawa starpā un sawa waka juhtas swabadati un omuligaki. Wis ta eemefta tad schee kopejee darbi preefsch jaunās paaudses palikuschchi par tihro swehtku deenu, kuru ne bes eemefta ari dehwē par „galanto deenu“.

"Es atrodu to koti labi, noschehloju tikai, ka esmu no ta isslehgtis."

"Di to wehl war eegrofit."

"Ne, ne! es nebuht negribu patriarchu autoritati palihga nemt un pret parafchu noseegtees."

"Tas ari neta nelihdsetu, jo attaras tikai no paschas jaunās paaudses. Atkauji tikai man rihtotees."

To fazidama wina eesteidsas atpakat sahle, kur Musariona jau bija eegahjuse. Alekxanders ar ziteem pastaigatajeem bija tikko sahle peegahjis pee saweem wezuma beedreem, kad jau Aglaja winam pasneedsa wehlamo sinu.

"Jauniba atsiht ne tik ween ka tawu teefbu, lai tew tiktu dota eefpehja ar scheem swehtkeem eepashtees, bet wini wif ari preezajas par tawu klastbuhtni, saprotams Musarionu neisnemot!" — Aglaja schkelmigi peebilda.

"Es sinu gluschchi labi, ko tu ar to mehke, ta tizi man, Aglaja, wairaf neta, ka weenigi tik draudfigu simpatiju pee Musarionas esmu atradis, wifada sinā ne wairaf ka pee tik daudsam zitam tawam laipnajam mahsam."

"Redseftm, kam paliks taisniba!"

Watars pagahja parasti. Alekxanders preezajas us rihtdeenu, kurai wina azu preefscha bija atrifinat atkal jaunu Melontas sawado parafchu ainu.

XI.

Darbs — bouda.

Kas gan nepasihst usbudinajuma, kahdu pilsehtneekem fazet nodoms, iseet sakumos, ihpaschi, ja gala mehrtis nam weefniza apdshiwota apgabala, bet pateefa isdshiwē un eebrofastofchana dabā sem klajas debefs? Usbudinajums peeaug wehl dauds leelaks, ja sabeedriba fastahw no jauneem fungeem un jaunawam, kureem weenmehr weenam otram dauds ko fazit, pat ari tad, kad wini ne wahrda neruna. Wif zere us farunu selta kalneem, mihlestibas uswarām, mihlestibas pretparahdijumeem, kahdas zeribas, sinams, ne weenmehr peepildas, jo tahdi isbraufumi sakumos nereti nobeidsas behdigi, neatnesdami waj nefahda zita labuma, ka weenigi swababu kustibu skaidra gaisa, par ko nereti ari wehl pahraf dahrgi famakfats.

Tapat pashtstams usbudinajums, kahds seeweefchu jauniba rodas no isredses us balli, ihpaschi labako aprindu jaunfundsem, kuras parasti ta eesprostotas, ka winam balle fazuhtama tihri ka atswabinaschana no speedigam wascham; balle preefsch winam teescham ir „brihwgrahmata". Kad jauns wihreetis itdeenas dshiwē jaunawai ar roku apfautu widu un ar winu ilgi fatschulstetos, tad to usstatitu par tihro schkandalu, bet balle tas wifsch attauts. So beefchaki kahda dejotaja no weena rotam eelido otras jo labaki! Tas, ko Melontā apshimeja ar ekspediziju, nebija nefas zits, ka sakumu partijas un balles saweenojums, tikai ar to starpibu, ka „galanta deena" Melontā neprafija ne kahdus upurus ne naudas ne weselibas sinā, bet turpretim gan wehl atneta labumu.

Alekxanders ejot us brofasti no rihta jau dahrsā eeraudshija dauds leelaku, dshiwaku kustibu, neta parasti. Jaunee laudis grupas salafshufchees dshiwu farunajas, un westaleenes bija atnahkufchas darba uswalkos, kas winu jaunajeem, skaitstajeem stahweem un schmauganajeem lozefkeem wifai patihkami peedeeneja. Mati bija sapihiti un wirs peeres apwihiti ap galwu un ispuschkoti pukem. Alekxanders steidfigi eebrofastojis eegahja westaleenu sahle, kur winsch Musarionu jau atrada preefscha. Wini usstatot Alekxanders wehl ihsti eefakta nojehgt, kapehz Aglaja ta usswehra winas zehla stahwa skaitstumu. Triju tautu fugu ihpatnejibas Musarionā bija saweenojufchas reti fastopamā burwigā faskanā. Labako familiju franzuseetes smaltee gihmju panti un spaneetes tumscha nokrahfa nepahrprotami atspogufojas Musarionas azis un matos. Un schita skaita galwa stahweja us stahwa, kahds tikai pee tufknescha meitam wehl fastopams, pee Musarionas winsch tikai wehl bija peenehmis dauds zehlaku weidu. Alekxanderam nebija laika, winu deesgan apluhkot, jo patlaban puhta us eefchanu.

Gawiledams 50 skuku leels bars dewas apmehram otriti leela jaunu wihreeschu pulka pawadits ahra. Ahpws rinka pee leelas alejas gabjeens apstahjas, fahafytojas, us-

wilka kahdu dseefmianu un tad atkal demās tablat. Diwi rati ar darba riškeem un pahrtiku jau bija eepreelš agrat nofuhitti.

Behz stundas gahjeena peenahza pee kahda zirtuma. Sche ratus iskrawaja; jauneelš fanehmās pa weenam waj diweem zirweem, pa sahgin, stangai, lahptai un nu tik zirtumā eelšhā lihds kahdam isgahstam lokam, kas jau guleja us stigas, kur schodeen bija zelšh talfams. Kebrās tuhlin knašhi pee darba. Jau isgahstos lokus sašahgeja leetas lokos un malkā, kruhmajus, kas bija zelā, israta ar wišam fatnem, zeku nolihdšnaja. Meksandera břihtumeem nebija gala. Gan ari Eiropas labatajā sabeedribā mahjo fleeziba us dedstigam meefas kustiham, ko peerahda wišadi sporti, kā medibas, skreeschana flidkurpem, airetaju un turistu beedribas, bet Eiropā tee wišh tatšhu naw nekahdi

šwehtibu nesofshi raschigi darbi. Meksanderam islitās, ka tas bijušas laimigas domas, saweenot abus šchos faktorus, prott meefas kustiibu un darbu ar sabeedriškeem dšenukeem un mihtu. Wiašh ari nestnaja, ko wairat apbrihtot, jauno strahdneeku sawstarpejo sazenšbu un jautriibu waj sozibu, ar kahdu ikweens darbs wedās. Un fewiškhi Musariona! Wina bija wiša weena lunkaniba, winas zirteeni tee sparigakee, un pee tam wehl zirli kā rotadamees ar nepahršpehjamu graziju un weeglumu. Apgehrbā un kustiibā atspogulojās wišh winas zehla stahwa flaitstums, darba flitums krahsoja winas flaitso seju un pawairoja winas burwigo azu sposhumu. Naw ko schaubitees, ka wina nebuhtu pamanijuse Meksandera winas kluso apbrihtofchanu, tik loti winšh bija nogrimis winas flata.

(Turpmat wehl.)

Birmas meitene.

No Redjarda Kiplinga.

(Veigas.)

*Noflehpumainās wehstules winam bija eenesušas us feshceem mehnefcheem atwainajumu. Wina behgšhana un sinama sajuhta, ka warbuht isfurejees nodewigi, sahuma winam sazehta koti leelus šrds apšinas pahmetumus, un tad tas us leelā twaitona atradās plaschā juhrā, winam kkuwa weeglaki un no wina gara azim pasuda Dschordschines waigs, dihwainā masā mahjinā eelšchpus palisadem, issuda atmikas par rehzofocho dakoitu usbrukumeem naktis, pirmā zilweka kleedseens un nahwes zihna, kuru winšh pats ar sawu rofu nogalinaja, un wehl zitas šmtas intimas leetas issuda no Dschordsch-Bordscha dwehfeles un wina weetu eenehma Anglijas tehls, kurai tas arween wairat tuwojās. Twaitonis bija pilns no atwainajumu zekotajeem, flatu trofšhnotaju un jautru wihru, kuri noslauzija Augsch-Birmas šweedrus un putektus un bija jautri, kā školās puikas. Tee lihdsēja Dschordsch-Bordscham aismiršt.

Tam fekoja Anglija ar sawam baudam, ehrtibam un smaltām eerascham un Dschordsch-Bordschs tikpat kā patihkamā šapni špehra kahjas us eelu bruga, kura dunefchanu tas tihri waj bija peemiršis, un few jautaja, kadeht zilweki, kureem sawi peezi prahiti, pilsehtu pawišam atstahj? Scho leelo haudijumu, ko winam sneedsa atwainajums, tas peenehma kā algu par sawu deenestu. Un tad liktenis winam peeschkihra wehl leelaku baudu — wišu to preeku, ko sneeds klufais angfu bildinajums, kas tik koti atschkihras no beskaunigas tirdsneeziabas austrumos, kur puse no sabeedribas no tahleenes leetai feko un derē us isnahkumu un otra puse ir šakabriga, ko tā un tā kundse us tam sazis.

Ta bija mihlejama meitšha un flaita wafara un leels lautu ihpafchums pee Petwortas, kur leelus gabalus wareja nostagat pa purpur seedu flineem un lefnam pšawam. Dschordsch-Bordschs atrada, ka tas heidsot atradis, kas dšihwi

dara dšihwes wehrtu, un pats par fewi protams, ka wina nahkofchais usdewums bija, meitšhai jautat, waj ta scho sawu dšihwi gribetu dalit ar wina dšihwi Indijā. Sawā nestnashanā wina bija us to gatawa. Schini gadijumā nebija nekahdas kauleshchanās ar sahdschas wiršaiti. Notika flaitas, puslihds lepnas laulibas us semem, pee kuram stary zitu bija flait refnais papa un raudofcha mama un aishstahwis purpurā un smalkā wekā un feshas štrupdegunes meitšchas no šwehtdeenas školās, kuras kaisija roses pa zeku stary kapeem lihds pat basnizas durwim. Weetejā awise wišu to koti smalki apraštija un nodrukaja pat lihgawas himnas pilnigu tekstu. Tas tomehr notika tikai tadeht, ka redaktoram bija leels rakstu truhkums.

Tam fekoja medus mehnefš Arundelā un mama wehl labi israudajās, eekams kahwa sawai weenigai meitai sawa wihra Dschordsch-Bordscha apšardsibā zekot us Indiju. Bes schaubam Dschordsch-Bordschs sawā feewā bija koti eemihlejees un wina to eekatiija par to leelako un labako wihru pašaulē. Kad tas Bombejā peeteizās atkal deenestā, winšh tureja par sawu teefibu, sawas feemas labā praft labu staziju; un tā ka Birmā winšh bija sazis wehrst us fewi usmanibu un ispelnitees atšhšchanu, tad winam atkahwa gandrihs it wišu, ko tas praštija un aishzehta winu us staziju, kuru saufšim par Setrenu (Sutrain). Ta atradās us wairakām patalnem un ofziāli tika dehweta par „klimatisku wesefofchanās weetu“, aish ta eemesla, ka kanalisazija tur bija pilnigi nolaišta. Sche nu Dschordsch-Bordschs eerihfojās un it dabifsti un ahtri ween eedšhwojās laulibas dšihwē. Winšh nedeklameja, kā daudst jauni laulati wihiri, par scho sawado un tik leelisko juhtu, kahda winam zekotees, kad redsot sawu šrds mihtako feshcham ar winu ikrihtos pee brokasta, it „ka ta buhtu ta šaprotamakā leeta“ us pa-

faules, kā amerikāni faka, un salihdšinoť fawas tagadejās Grafas labās ihpašchibas ar Dschordščinu, tam arween wairaf un wairaf nobibinajās pahrlēeziba, ka tas labi darijīs.

Bet wiapus Bengalijas juhras lihtšcha newaldija nedš laime nedš apmeerinajums sem tiht = koleem, kur Dschordšchina fawa tehwa mahjās gaidija Dschordšch = Pordšchu pahrnahkam. Wirfatis bija wejs un atzerejās 1851. gada karu. Winšch bija reis bijīs Rangunā un sinaja kaut ko par „Kullahs“ dabu. Wakaros sehdedams pee fawas mahjas durwim, tas mahzija Dschordščinai kahdu dšestru filosofiju, kura winu ne masatā sīnā neapmeerinaja.

Gruchtības bija tās, ka wina Dschordšch = Pordšchu mišleja taifni tā, ka angku stahstu grahmatās frantschu jaunawa mišleja preesteri, kucam karaka kalpi eedausija galwas kaušu. Kahdā deenā ta bija pasuduse no fahdschas ar wišam tām rupijam, kuras Dschordšch = Pordšchs winai bija dewis un ar koti neleelu angku wahrdu krahjumu, kurešch zehlās tāpat no Dschordšch = Pordšcha.

Wirfatis pirms širdijās, bet tad aiskuhpinaja jaunu zigaru un fazija kaut ko neglaimošochu, atteezotees uš feeweetem wispah. Dschordšchina bija dewuses meklet Dschordšch = Pordšchu, kucam, zif wina sinaja, wajadsēja atrastees Rangunā, waj wiapus melnajeem uhdeneem, waj ari tas bija pagalam. Laime winai bija labwehliga. Kahds wejs Sikh polizists tai pasazija, ka Dschordšch = Pordšchs dewees pahri par Melno uhdeni. Wina isnehma starpdeka biketi no Rangunās uš Kalkutu, bet patureja šlepenibā fawu braukuma noluhfu.

Indijā wefelas feschas nedekas bija nosuduschas winas pehdas, un neweens nefin kahdas dwehfeles fahpes wina isžeetufe.

Wina parabdijās atkal kahdas ischetršmits juhdses no Kalkutas uš seemekeem, pastahwigi zentās uš seemekeem, nogurufe, noleesejufe, bet zeeti apnehmufēs, Dschordšch = Pordšchu atrast. Wina nesaprata to kauschu walodu; bet Indija ir besgala mišlšifirdiga un wisgaram gar Grand Trunk*) zeku dewa winai ehst. Kaut kas winai eetschufsteja, ka Dschordšch = Pordšchs buhs fastopams šchi neschehliga zeka galā. Warbuht, ka ta fastapufe kahdu sepoju (indeeschu saldatu angku deenastā), kas winu pasina Birmā, bet noteikti to newar fazit. Beidsot ta fastapa marschejot kahdu pulku un pee ta weenu no teem daudseem leitenanteem, kuras agrakās medibās uš datoiteem Dschordšch = Pordšchs pee fewis bija usnehmis. Teltīs fazehlās sinama jautriba, kad Dschordšchina krita šchim wišram pee kahjam un fahka raudat. Jautriba tomehr mitejās tiklihdš leeta tika pašstama; tās weetā tika isdarita kolekte un tas bija praktiskafi. Kahds no ofizeereem sinaja Dschordšcha = Pordšcha usturas weetu, bet ne to, ka winšch prezejees. Winšch isfazija Dschordščinai ko sinaja un wina preezigi turpinaja fawu zeku uš seemekeem, tad dšelszeka wagonā, dodama noguruscham kahjam atpuhtu un noputejuschai galwinai pawehni. Beksch no dšelszeka tahlak pa kalneem lihds Setrenai bija

koti gruhts, bet Dschordščinai bija nauda un gimenes, kas zekoja ar wehrscheem aishuhgtos ratos, winu pa brihscheem usnehma pee fewis. Tas bija gandrihs waj pasakots zekojums un Dschordšchina bija pahrlēezinata, ka Birmas labee deewi par winu gahdās. Pa kalnu zekeem uš Setrenu bija aukšis un Dschordšchina stipri apfaldejās. Bet wifu šcho zeeschanu gals bija Dschordšch = Pordšchs, kurešch winu flehgs fawās rotās un winu glahstis, ka tas to bija jau darijīs agrakās deenās, kad palifades nakti bija flehgtas un winšch ar wakarinam uš meeru. Dschordšchina steidsās uš preeščhu zif ahtri ween wareja un winas deewi tai parahbija pehbejo labwehlibu.

Kahds anglis winu krehsllā aptureja, taifni tur, kur zeksch eegreesās uš Setrenu un eesauzās: „Mans Deems! Ko tad juhs šche?“

Tas bija Dschails, Dschordšch = Pordšcha bijuschais asstents Augsch = Birmā, un tad weetu bija eenehmis pehz wina. Dschordšch = Pordšchs winu bija eemihzojis un isluhdšis few par palihgu Setrenā.

„Nahju šchurp,“ Dschordšchina fazija. „Beksch bija tif garščh un man wajadsēja wairafus mehneščhus. Kur ir wina mahja?“

Dschailam aptruhka elpa. Dschordščinu winšch jau no agrateem laikeem pasina deesgan labi un sinaja, ka isflaid drojumi šche neko nelihds. Austrumneekam neka newar e e f l a i d r o t, winam wajag p a r a h d i t.

„Es juhs nowedischu,“ Dschails fazija un noweda Dschordščinu no leelzeka pa kahdu šchauru taku augščham uš klintim, mahjas pakapufe. Mahja atradās uš kahdas klinti iszirstas platformas.

Lampas patlaban bija aisdedsinatās, bet preeščhari ne bija aisklāisti preeščh logeem. „Tur redsat,“ Dschails fazija, apstahdamees pret dšihwojamās istabas logeem. Dschordšchina pasfatijs un redseja Dschordšchu = Pordšchu un jauno fewu.

Wina fahchra fawus matus, kuri bija otgahjuschī wakā un nofarajās winai pahr waigeem. Wina mehginaja fahkahrtot fawu saplihšuschcho apgehrtu, bet drehbi nekā labi newareja fawilkt kopā un wina klepoja kahdu dihwainu, weeglu klepu, it ka pateescham buhtu nitni faaukštejufēs. Dschails ari škatijs turpu, bet kamehr Dschordšchina tika reift pasfatijs uš jauno fewu un it ka fastingufe noluhkojas tad uš Dschordšch = Pordšchu, Dschails wifu laiku luhkojās tika uš jauno fewu.

„Ko juhs gribeet darit?“ Dschails jautaja fahchris Dschordščinās stilbu, lai aisturetu winu no lehzeena apgaismotā istabā. „Waj gribeet eet un šchij angleetei fazit, ka efat dšihwojufe ar winas wišru?“

„Ne,“ Dschordšchina gurdi fazija. „Laischat mani wakā. Geshu prom. Swehru, ka eeschu prom.“ Wina atraišās no wina un aiskrehja tumfā.

„Nabaga masā!“ Dschails fazija nokahpdams lejā uš zeka. „Buhtu labpraht winai ko dewis, lai ta war tikt atpaka uš Birmu. Dschordšch = Pordšchs tift tift isbehdša leelam breešmam! Un tas engelis to nekad nebuhtu pahrzeetis.“

*) Web pa Ganges eeleju uš Indijas seemele reetuma robescham.

Sche, kà leekas, tad Dschailfa padewiba neathalstijās weenigi us draudsiibu pret Dschordsch = Pordschu.

Jaunais laulatais pahris pehz wakarizam isnahza us werandas, lai Dschordsch Pordscha zigara duhmi neapkuhpinatu istabā jaunos preekscharus.

„Kas tur par trokšni, pahri pretim?“ jaunā seewa fazija. Ubi klauffjās.

„At,“ Dschordsch = Pordschs fazija, „lalkam atkal lahds no eedšimteem bestijam štis sawu seewu.“

„Sawu . . . seewu . . . štis! Schaufmigi!“ jaunā seewa fazija. „Gedomajees, tu mani štu!“ Wina apkampa roku ap sawa wihra kaklu, peeglauda galwu pee wina kameescha un luhkojās tad omuligi un apšnigi us miglas pahrlahto eeleju. —

Det ta bija Dschordschina, kura weena weeniga sehdeja kalna malā us upes atmeneem un ruhgti raudaja.

J. Kuraters.

Schodeen.

Man schodeen fwehtu deena brihnischka —
Kà aismiršis draugs pee manis weefos nahza,
Kà kalnu strautu štakā dimdonā
Wišs apkahrt pawafara pluhdos. krahza.

Kà gurdi kameeki schis deenas pelekas
Bes gala tukšneft un šmitšis šlihta,
Nekas wais nestiņš tur winas apraktas —
Wehl mirštot špirgtuma un dšhwes twihta.

Ku schodeen aissneegtas ir oases,
Miršs pilis, dahrst seed un seewas šmejas
Un waldneeks wišai semei esmu es —
Lai tokles duhz, lai lihgo karstas dejas!

Drihs atkal rošču šapnis isgalšis,
Kà tšchuhškas šarkanas dšels manas šahpes;
Besgala nemeers mani projam dšišs,
Besgala degs man dwehšlē dšitas šlahpes.

Schāt fwehtu deenā kaušus peepilbeet —
Smej mihta deewigā pee mana galda.
Lai širdis deg pirms leefmu šaule reet,
Pahr wišu naktš, pahr wišu krehšla walda.

Manš fleegšnīs.

Kas pahrkahpis fleegšni manu,
Waj dšhwot tas wais war?
Šam šapa pulkšteneem šwanu.
Šo nahwes dwašča škar.

Man jadšhwo tumščā telšī
Pee miruščām mihtakām.
Dus kugi, negaišā ščšelti,
Čelšč juhšram dšitakām.

Pahr fleegšni pašauls wiltus
Pee manis eelščā gumšt.
Pahr besdibeneem tiltus
Drihs zeleet — breešmas tumšt.

Lai dšihwais šteišas brihwē,
Še šaru wekt šahšt.
Kas neredšets išteenas dšihwē,
Šas ššaidri te runat mahšt

Kà padebešs fleegšnīs žekas,
Kà degdams uguns ššabs;
Pahr wišu wekt wekas,
Škuhšt pašštais šaunums ššabs.

No nahwes walššibas Šanats,
Pehz fleegščna šuhtits, bruht.
Šahd Šanats, weku dšenats,
Uš Šadesu atpakat muht.

Walšs šarkanašs fleegšnīs žekas
Pret debekšm šwaigššnotām.
Širdš šaulainu preeku šmekas
No šahpem pahrzeestām.

Antons Austrinšch. (1907.)

Apfkats.

Kadetu ministrijas leetā.

Tautas brihwibas partijas jeb tā dehreto kadetu partijas wadonis Mitukows walsts domē Ušewa leetā runadams starp zitu ušwehra, ka šawā laikā ar tagadejo ministru preekšneeku P. A. Stolipinu westas farunas par kadetu ministrijas fastahdišānu un ka toreis tagadejais ministru preekšneeks, toreisejais eekšleetu ministris P. A. Stolipins, nemas nenehmis šaunā, wišmas nepahrmetis, ka wišsch Mitukows, peedaližees pee oposizijas partiju kongresa Parišē.

„Peterburgas telegrafa agentura“ waldibas ušdewumā pehz tam isfkaidroja, ka ta naw pateekba. Ministru padomes preekšfehdetajs nekad newedis nekahdas farunas par kadetu ministrijas nodibinašānu, neefot ari kadeteem peedahwajis nekahdas ministru weetas. Uš Wisaugštako norahdijumu eekšleetu ministrs Stolipins ataižinajis Mitukowu weenigi ar to noluhfu, lai isfkaidrotu konstituzionaldemokratiskās partijas planus un wehlešānās, jo ta toreis likās buht waldošā. Sarunadamees ar ministri domes ložeklis Mitukows jo fihfi isfkaidrojis šawus ušfkatus par apstahfkeem un kategoriski isteizees, ka weenigā išeja efot — kadetu ministrijas nodibinašāna, pee kam pat koalizijas (daščadu partiju representantu) ministrija newarot glahbt semi. Šcho farunu tuhliit paškoja Wina Majestatei lihds ar eekšleetu ministra (P. A. Stolipina atšaukfmi), ka kadetu wehlešānos ispidišāna uš Kreemijas interesem daritu pilnigi postošu eekšaidu, un šcho atšaukfmi Wina Majestate atrada par labu.

Saprotams, ka pehz šahda ofiziala isfkaidrojuma Mitukows newareja žest klusu un nahza kadetu partijas galwenā organā „Retšā“ klajā ar plaščaku rakstu, kurā leetu pamatigaki apgaifmoja. No nule minetā „Retšā“ eewheetotā Mitukowa raksta pašneedsam iswiškumā fekofcho:

Peršona, kas wišpirms greešufes pee Mitukowa ar preekšlikumu par kadetu ministrijas fastahdišānu, bijis D. F. Trepows. Šaruna notikufe 1906. gada juniija pirmajā pušē. Par widutaju pee fatišānās ar Trepowu bijis kahda amerikānu laikraksta korespondents, kuru gen. Trepows rakstiski luhdsis, isgahdat winam eepheju fatiktees ar P. Mitukowu waj S. Petrunewitschu. Satišānās ar Mitukowu notikufe fewiškā kabinetā Riba restoranā. Gen. Trepows šanehmis Mitukowu ar wahrdeem: „Atkaujat fahkt ar fewis eeteišānu, lai juhs pahrlēezinatu, ka es nebuht neisfkatos pehz tahda beedefta, par kahdu mani tura.“ Mitukows atbildejis, ka wišsch tā wehsturneeks protot atšfirt nostahstus no fakteem. Tahkt Trepows raksturojis pats semi. Wišsch neefot politikis, bet weenkahrschs šaldats. Wišsch efot dšiti padewigs waldneekam un wehlešānās palihdsēt atrišnat tagadejās gruhfibas, winu newitus padarijufe par politikē. Gruhfibas, pehz wina domam, efot ahrfahrtigi leelas. Tadeht ari to pahrwareschānai wajagot ahrfahrtēju lihdsēku. Kad mahja deg, tad išeja war buht tikai weena: waj nu tani fadegt, waj ari lehkt no peekā stahwa, kaut ari risfejet pahrlausi kahju. Par tahdu risfantu, bet neišbegamu lehzeenu generalis apšimejis greešānos

pee kadeteem. Mitukows atbildejis, ka wina politikēe domu beedri šawā laikā jau ašrahdijufchi, ka efot eephejama šahdas krišses eestahšānās un ari uš to, kur mellejama šaunuma šakne un tā no ta iswairitees. Šaunuma šakne mellejama eeksch ta, ka neišbegamā peekahpschānās no waldibas pušes nahkufe par wehlu un ka tai truhfštot šin-gribas un noteiktibas. Pats jaunās kahrtibas prinzijs paleefot wehl arweenu neišfkaidrots un ofiziali neatfihšs. Gluschi otradi, ne preekšch weena neefot noslehpums, ka šinamas aprindās, kurām efot leels eekšpads, uš peekahpschānos neraugotees tā uš to galigu un efot gatami isdewigā brihdi to nemt atpatak. Trepows atbildejis, ka Mitukowa baščas efot pilnigi nedibinatas. Winam efot rakstiski peerahdijumi, ka peekahpschānās ar 17. oktobri efot galiga. Mitukows peebildis, ka plaščakas aprindās par to neka nefinot, tās redšot tikai aškulifu žihnas sekas, proti, tos lihšumus un šwaidišānos, kas laupa katru eepheju uš-tizetees iswehletā žeka drošibai. Ša šahdas neustizibas neehrtibas efot beidsot isjustas, ja waldiba gribot atrast išeju no šawa noschfirtā stahwofka un mellejot few spēhtu tahdas politikiskās grupas pabalštā, kas representē plaščās šabeedrifko domu aprindās, tahdā gadījumā, protams, tahkafa šaruna efot eephejama. Bet tad ari wajagot pilnigi apšinatees sekas, pee kahdām šahda greešānās warot nowest. Greešānās pee wairak waj mafak popularām peršonam buhšchot bes panahfumeem, jo šchim peršonam nahšchotees tur-pinat wezo žeku. Tahdā gadījumā wežās školas birokratu škaitam nahktu klahbt tikai dašči jauni, kuri tuhliit pašaudetu katru eekšaidu uš šabeedrifšām domam. Ša waras nostiprinašānās noluhkā gribot isleetot eekšaidu, kahds efot šchim peršonam, tad wajagot kopā ar peršonam pahrneemt ari wina programu. Un Mitukows ašrahdijis Trepowam, kahdā mehrā tas wajadšigs fewiškē tagad, tur šabeedriba ar paafnātu juhtibu reagejot uš katru waldibas šoli. Ša pušlihdsēkt efot wiš-pahr kaitigi, tad tagadejā laikā tee efot pilnigi neeephejami. Bes nopeetneem kompromiseem greešānai pee wina politikiskās grupas nebuhšchot panahftumu. Waldibai ta labuma neatneekšchot, jo tahdos apstahfšlos kadeti newareschol west šabeedribu few lihds; bet preekšch grupas, kura ušnemtos šahdbu diwdomigu lomu, ta buhtu politikfa paššflepkawiba. Generalis Trepows tad jautajis, kahdi efot tee noteikumi, sem kahdeem kadeti turot par eephejāmu iswest walsti no krišses. Mitukows uš to atbildejis, ka wišpirms wišsch turot par wajadšigu eewehrot tās wišdegofchānās prašbas, kuras isteiktas no walsts domes tribines. Tikai tahdā gadījumā buhšchot eephejāms pašahwet ministrijai, kura hauda domes wairakuma ustizibu. Tikai tad ušreis pahrgrošfchotees šabeedribas negatiwā istureschānās pret waldibu. Par šahdbām pamata prašbam Mitukows turejis wišpahrešo amnestiju un nahwes šoda un isnehmumu šahwofku atželšānu. Trepows peebildis, ka nepilnigu amnestiju iswest buhtu eephejāms, bet pilniga amnestija, kurā buhtu eetwertī ari bumdišti, fastapšchot wišleelako preteštibu. Mitukows atbildeja, ka katrs isnehmums no amnestijas, ap kahdeem

nošegumeem tas ari negroštos, kas šaweenoti ar wežo šahrtibu, — laupitu šchim folim wina prinziptelo nošhmt, un noluhšs neštktu šasneegšs. Tahšakee lihšdekti, kas no drošchinatu administrāzijas un likumdošanas šahrtigo gaitu, buhtu augštako prowīnzes eerehdau fastahwa nopeetna šjašhana un radikala walšis padomes reforma, kas dotu eepšehju, zeret uš diwu likumdošanas eestahšču šasfanotu rihžibu. Beš ščo noteikumu ispišdīšanas nekahda ministrijas rihžiba, kas hauda domes ustizibu, nebuhtu eepšehjama. Tahšak pahrgahjušči uš politiškās un šozialās likumdošanas šwarigakeem šahrtjeem jautajumeem, pee kam M. ašrahdijs, ka šasfanā ar manifestā doto šolijumu, wajagot iswest wišpahrejo wehlesšanas teešbu. Sewišču generata wehribu uš fewi wehršis agrarais jautajums. Raut gan Trepows israhdijs leelu gahdibu par semes ihpaščneeku ščiras intrefem, tomehr kadetu agrarā programa neatraduše generata peršonā fewišča pretineeka. Garam ejot tizis ašnemts ari jautajums par kara un juhrleetu ministru fewiščo šahwolli atbildigā ministrijā. Pež wišu domu isteikšanas Trepowam, M. šagašdijs, ka wina šnojuma plans par šatīšanas isnahšs apmehram tahds, tā P. Stolipina šnojums apraštis „Šinu biroja“ pašnojumā. Bet generalis Trepows pahrgahjis uš ministrijas fastahdišanas praktiško šofu apšpreešanu. Wīnšch peepraštis no Mikufowa ministru kandidatu šarakštu. Tas atbildējis, ka uš ščo jautajumu neefot gatams atbildet, Trepows tomehr atšhmejis daščas wina domas par eepšehjameem kandidateem. Tāpat tas peerakštis uš papira lapinas ari 7 prašbu punktus, kuras Mikufows turejis par wajadšgeem manifesta iswešhanai, kas hauditu domes wairakuma ustizibu. Šchee punkti augšā ušškaititi.

Augschejee pašaidrojumi, tā waldbas, tā Mikufowa met rakšturišku gašmu uš 1906. gada apštahkeem. P. A. Stolipins, redšams, gan naw ušaižinajis Mikufowu uš kadetu ministrijas fastahdišanu. Wīnšch, luhš, tahdas ministrijas nodibinašanu ir aškawejis, Wina Majestatei Keišaram aprahdidams, ka ta buhtu kaitiga — un tā ir panahžis to, ka pats tika par ministru preeščneeku. P. A. Stolipinam tā tad pilnigi taišniba, kad wīnšch isšaidroja, ka wīnšch Mikufowu naw ušaižinajis uš kahdu ministrijas fastahdišanu un naw wešis šchat leetā ar to kahdu šarunu. Wīnšch, P. A. Stolipins, luhš Mikufowu tik uš Wišaugštato norahdijs bija ašaižinajis pee fewis, lai pamatigi isfinatu kadetu partijas ušskatus par walšis apštahkeem, kas un ka pež kadetu eeskateem buhtu darams. Mikufows turpretim bija domajis un ne beš eemešla, ka pež wina šarunas ar pašštamo Trepowu, kuzam galma aprindās bija leels eepšahds, P. Stolipins wīnu aizina pee fewis kadetu ministrijas fastahdišanas leetā. Tahšak ari redšams, ka par kadetu ministrijas fastahdišanu tolait eepšahdigās aprindās nopeetni ween domats. Bet P. A. Stolipins to isweizigi pratīs aškrustot un šaweem eeskateem iskarot ušwaru. No kadetu ministrijas dibinašanas nekas neišnahza, atlaida domi un ari Trepowam, kuru lihšs tam uššatija tā wīša pašahwošča nešchaubigu pišlaru, bija janosuhd no politiškās štatumes.

I. Latwju lopkopju kongrešs.

I.

I. Latwju wišpahrejo lopkopju kongrešu, par kuru jau ihšumā šnojām, notureja 16. un 17. februārī Rīgā. Šanahžis bija ap 1000 peršonu leels apmeklatoju pulks. Tagad par ščo dašchā šinā interesanto kongrešu pež „Latw.“ pašneedšam šefošču pašchaku referatu, pež kam no šawas pušes apškatīšm weenu otru kongrešā pahrrunatu waj eefuštīnātu jautajumu.

Preešchlaštjumu rindu uššahš Kalnīna kungs par „Lopkopības tagadejo šahwolli un wīnas nahšameem mehršeem“. Baltijā pirms bijuše šarkanā gowju rahša un pee šomeem šemekos balti raibā, kuru latweešči, tā wīnu kaimini, ari buhs patapinajušči. Lejas-Kuršemē agrar bijuše peenigā šarkanā rahša, kura wehl tagad fastopoma ap Wentspili; tatiču bijuščas ari raibas gowis. Wīšsemes šemekos manams ari kreewu lopu eepšahds, jo tur wehl tagad redšami ari melni lopi. Šilgani pelekās gowis zehlušchās no weetejo lopu krusojumeem ar peleko rahšu. Bet šchee weetejee lopi pamasam iswirta, tā ka ap 19. gadušmtena šaktumu leelgruntneeki mehginaja eewešt jaunās fugas no ahršemem, un kad ar weetejo lopu kreetnu ehbināšanu ari nebija daudš nekas panahšams, tad jo leelā mehrā šahša eewešt it ihpašči Holandijas un Angelnas gowis un blakus šchim wehl daščas zitas.

Beidsot nahza pee atšhšanas, ka lopkopība beš ziltš grahmatu wešanas naw pazekama un tapež tad ari tahdas eerihšoja, bet eerakštija tanīs tīkai holandeetes un angelneetes, jo bija israhdišes, ka šchis abas rafas it labi peemeštojas weetejem apštahkeem, nemas nepašaudedamas šawas labās ihpašchības. Wišwairak tagad fastopamas holandeetes un tad angelneetes, ari breitenburgeetes Wīšsemē, kamehr Kuršemē beš tam atrodamas ari algaweetes. Daudš tih- un pušaknu fugas lopu atrodas ari šemneeku rokās, bet žit ihšteni, tas naw neweenam žilwekam šinams. Kuršemē 1907. gadā bija 412,093 leellopu jeb 0,75 it uš eedšhwotaju; Wīšsemē turpret tā pašchā gadā 503,281 jeb 0,48 it uš eedšhwotaju, kamehr 4 gadus agrar ap 534,000, tā ka Wīšsemē lopkopība beidsamos gados gahjuše atpašat, zaur to zehlušchees šaudejumi ap miljonu rubtu. Wainiga pee tam bijuše rewoluzija. — Tā ka weetejos lopus pašchus no fewis ušlabot ir grūhti isdarams un praša ilgu laiku, tad, lai drihsak tittu pee mehrā, wajaga nemt kulturās rahšas pašlihā, pee kam masajām buhtu dodama preešchroka, jo tās weeglakt ušturamas. Lopus wajaga nemt no tahdeem apgabaleem, kuri klimata šinā lihššinajas muššejam, jo žitados apštahškos eekumušči lopi drihs iswehršchas. Holandijas gowis ir leelas un dod daudš peena, bet tīkai tad, ja wīnam dod tahdu pašču baribu tā Holandijā; pee wahjas barības tās drihs ween iswirtis. Preešch mušhu masgruntneekem preešchlaštjais eeteiz Angelnas fugu, kura jau Baltijā štipri isplatījušes un tapež nemas wehl nebuhtu eepreešch jaeewed is ahršemem. — Debates pež šchi preešchlaštjuma nebija nekahdas.

Zelmina lungs fatwā preefchlaſſjumā „Lihdſekti lo-
kopibas pazelfchanai“ wiſpirmš norahdija, ka Baltijas
klimats koti noderigs wiſadu ſahtu augſchanai un tā tad
ari lopkopibai. Beſ tam Baltijas geografiffā gultne ir
wiſai iſdewiga, jo no Baltijas weegli ſaſneedsamas tiklab
ahrſemes kā ari Kreewijas wideena. — Latweeſchi paſchi
jau iſaudſinajuſchi it peenigas gowis, kreewi lopkopibā
naw tik tahtu tifuſchi. Bet lihds ſchim pee lopeem eewe-
rots tikai wixu peena daudsums un tauku faturs tanī.
Peenu war pahrdot weetejos tirgos. Sweestu waretu ſuhtit
ari uſ Peterburgu un pat warbuht uſ deenwidus Kreewiju,
kur naw peenigu gowju. Un ja ſchos tirgos nebuhtu dabu-
jamas peeteekofchas zenas, tad ar kopmoderneezibu palihdſibu
war raudſit eeguht ari ahrſemju tirgus. Bet ja nu uſnahſt
kahdreis ſweeſta krihſe, tad muhſu ſemkopjeem gruhts ſta-
wolkis ar wiſu augſto lopkopibu. Tā tad ar lopu raſchibu
ween wehl nepeeteek, wajaga peegreest wehribu weetejas
kreetnas rahſas iſaudſinaſchanai, lai teli un jaunlopi ne-
buhtu japahrdod meefneekem, bet kā waiſlas lopi ſem-
kopjeem, it ihpaſchi Kreewijas wideenā, kā leelgruntneeki to
jau tagad dara. Kapehž tad nu maſgruntneeki newaretu
peegahdat ſchos waiſlas lopus? Lai tahdu derigu rahſu
nodibinatu, tad wiſa ta leeta nododama kahdai eeſtahdei,
kura to pahrwalditu un pahrfinatū. To waretu uſnemees
Lauſſaimneeku Zentraalbeedriba. — Tahlak lopkopibas pa-
zelfchanas noluhkā wajaga iſplahtit ſinaſchanas un tas ja-
dara ar wiſeem ſpehkeem, kurſi japaplaſchina, jaiſdod bro-
ſchuras un t. t. Pamatigi wajaga eepaſihteas ar loptaribas
audſeſchanu. Tahlak jaruhpejas par lopu weſelibas kop-
ſchanu, pee kam jo leela loma peekriht lopu kuhim, kuras
wajaga zelt tahdas, kahdas praſa weſelibas kopſchanas
ſinatne. Paraugu beedribas wajaga nodibinat un peenemt
ſpezialiſtus, kas ſawukahrt pahraudſitu wiſu kontroles leetu.
ſchās leetas weizinaſchanai Zentraalbeedriba kuhuſe ſem-
kopibas miniſtrijai kreditu. Pahrraugu beedribam wajaga
tik tahtu iſplatitees, ka neweena ſaimneeziba nebuhtu ahrpus
tām. Tagad daudſi baidas maſſat 1½ rubla no gows
preefch tahdas beedribas, lai gan ſchis iſdewums waj ſimt-
kahrtigi atmaſajas. Wirſpahrraugam buhtu jaappreeſch
neween lopu raſchiba, bet ari rahſas jautajums. Zilts
grahmatas wajaga jau tagad eewest un ari nodibinat
ſewiſchku biroju, kurſch iſſtrahdatu pahrraugu beedribās ſa-
krahtos datuſ. — Tahlak no leela ſwara buhtu waiſlas
ſtaziju eerihkofchana. Iſſtahdēs wajaga dot godalgas ari
tahdeem lopkopjeem, kuri tura fugas lopus, weenalga
waj wini toſ audſinajuſchi waj pirkuſchi. Lai waretu labus
lopus uſaubſinat, wajaga labu pſawu un pſawas waretu
uſlabot, ja tik buhtu ilggadejs kreditis žif neziſ peeejams.
Spehta bariba weenmehr buhš japehrl, lai ari daſchi lo-
kopji jau tagad nepahrdod nekahdu labibu, bet wiſus graudus
iſehdina lopeem. Preefch ſpehta baribas eepirkſchanas
wajaga nodibinat beedribu, tagad to warbuht war iſdarit
Zentraalbeedribas konſumweikals. Ari godalgoſchanu iſſtahdēs
wajaga noſahrtot un ari te eewehrot rahſas jautajumu.

Pehež tam nolaffja Karka Ulmana apzerejumu par lopu
fugu iſzelfchanos ahrſemēs.

No Miſtraukles. 20. februari Wihgantu mahjās
iſzehlās ugunſgrehts. Nodoga rija un lihds ar to ſadega
4 birkawi linu, 50 puhri labibas, loptariba un daſchadi
ſaimneezibas rihti un maſchinas. Saudejums ſneedsotees
pahri 400 rubl. Uguns, kā domajams, zehluſēs no linu
kuſtitajeem, kuri kuſtidami ſmehejuſchi. „L.“

No Dreilineem (Walmeeras aprinkfi). 13. februari
ſchejeenes D. krogā Wez-Salazes pagasta Wez-Agu grunt-
neeka dehlam Richardam Lainafaram beſ kahda eemeſla uſ-
bruzis Rahtu puſmuſſchās daku rentneeks K. ar ſaweem
dwi dehleem un ar pudelem pa galwu ſidami Lainafaru
tā peekawuſchi, ka tas pehž tam, kad daſchas ſtundas at-
radees weetejā ahrſta kopſchanā, bijis jaaiswed uſ Rigu pee-
tweenes ahrſteem. Eſot koti maſ zeribu uſ iſahrſeſchanu.
Iſmekleſchana eeſahkta. „L.“

No Gatartas. Te notizis ſchahds ſchauſmigs at-
gadijums: Jaun-Druſtu graudneeks L. nozehlis werdofchu
zuhtu ehdeena podu no plihſs un aiſgahjis uſ otru galu
iſtabai. Maſais 2½ gadu wezais dehlens, redſedams kuh-
poſcho podu, peefkrehjis pee ta un eekritis. Tā ka ehdeens
bijis lipigs, ſawahrits no milteem un linu ſehklam, kapehž
tehwam tas nebijis tik ahtri eeſpehjamſ notihrit, tad behr-
ninam weena puſe noplukufe tik wahrigi, ka rozikam nagi
nomuſuſchi un nahſt redſami pirkſu un waigu kaulini.
Weenu nedeku behrniaſch jau tā iſzeetis. Ahrſis teizis, ja
winkſch ari leelās moſas iſzeetis, tad tomehr tas buhſchot
kropkis uſ wiſeem laikeem. Neiſſafamas ir wezako ſcheh-
labas, redſot ſawu mihluli zeeſcham tik beſgaligas moſas.
Deretu gan to eewehrot un nelikt tahdu wahroſchu ſchkidrumu
behrneem peeeetamā weetā. „K. A.“

No Wahrmas. 13. februari ſch. g. ſchejeenes
Duhru Diſch-Dreimanu mahjās gabijās ſchahds nelaimes
gadijums. Kahda 3 gadus weza meitenite, mahteit aiſejot
uſ taimineem, atſtahta mahtes wezaku uſtraudſibā. Behrns
nepamanot bija eegahjis otrā iſtabā, kur kurejās plihſs, pee
kam behrna drehbites aiſdeguſchās un azumirkli ſtahweja
pilnās leefmās. Uj behrna kleeedſeeneem gan peeſteidsās
winam palihgā un uguni apdſehſa, bet nelaimigā meitenite
bija tik ſtipri apdedſinajuſēs, ka otrā deenā nomira. „K. W.“

Leel-Eſere ir weens no plaſchakeem nowadeem Lejas-
Kurſemē. Seme te ap Wentu koti lihdsena, augliga. Saim-
neeki gruntneeki dſihwo deefgan pahrtikuſchi, tee, kuri wehl
naw galā ar wiſam maſfaſchanām kungeem un bankam,
ſawas mahjas eekihlajuſchi Zelgawas agrarbankā, un maſ-
ſajumus iſdara tik tai bankai, jo uſ weenu ween puſt ta
leeta parozigal iſdarama. Tejeenes nowadā ir diwas mini-
ſtrijas ſkolas: Wladimira paſchā Eſere un Pampaku. ſchās
abas ſkolas mahzibu ſinā labi noſtahditas. Eſeres mini-
ſtrijas ſkola dabuja 3000 rubl. preefch ſkolas remonta un
ſkolotaju algam. Pampakos teek nodibinata brihwiblibiotekas
beedriba. Pampaku pirmais ſkolotajs ſenat pa reiſem baſnijā
ſarihſtoja forā dſeedaſchanu, bet pehdejos gados tas wair-
nenoteek. Eſere iſgahjuſchā wafarā uſbuhweja ehrtu ahrſta
namu. „D.“

No Lufuma. 25. februari pulkst. $\frac{1}{2}$ 7 no rihta us Maštawas-Wentspils dšelszeta linijas sadubrās manevre-jošchais un no Wentspils-Lufuma II. stozijā peenahfošchais pretšchu wilzeens, pee kam tika sadragatas abas lokomotives un 10 wagoni, diwi pilnigi un 8 pa dafai. Ari brauzeena personals zeeta. Weens no mašchinisteem gruhti eewainots, eelaustas wairaf ribas un mas zeribas us iswekofochanos, turpretim pahrejee weegli eewainoti un atrodas Lufuma flimnizā. Tai pašā deenā eeradās nelaimes weetā schan-darmerijas preekštahws un 26. februari fagaida ismekle-šchanas komiſſiju.

Rigā generalgubernators atkahwis 21. un 22. martā ſch. g. ſaſaukt **Baltijas ſchurnaliſtu kongreſu.**

Baltijas Seeweefchu Saweeniba nolehma ſa-rihtot aprika mehneſi loteriju ar weefigu ſadſihwi Saweenibas dibinamai bibliotekai par labu, tadeht beedrenes, beedri un Saweenibai ſimpatijejoſchas perſonas, kuzas wehletos ſeedot kaut ko loterijai, teef luhgtas ſawus dahwinajumus nodot Saweenibas birojā, Rigā, Marijas eelā Nr 65, dš. 7, katru ſwehtdeenu no pulkstien 2—3 pehz puſd.

Rigas pilſehtas domneeku wehleſchanas durwju preekſhā. Winaš noriſnasees jau martā. Progre-ſwatee latweeſchu elementi, apstahktu ſpeesti, atſtumti pee malas waj paſchi atwiltuſchees nomatus. Fr. Weinbergs ar ſaweem domu beedreem Fr. Groſswaldu un Kraſtkalnu noſlehdſa ar wahzeem kompromiſu. Latweeſchi pehz lihguma dabūn 26 domneekus. Seſtdeen, 26. februari nu tā dehwetā „Latweeſchu wehletaju komiteja“ noturejuſe ſehdi, kuzā balſojot uſſtahditas ſekofchas perſonas par pilſehtas domneeku kandideem: weefnizneeks Adolfs Arnits, nam-neeks A. Auſenbergs, atſlehdſneeks J. Behms, namneeks Fr. Verſhinfis, kregelneeks J. Kaugars, namneeks G. Dſo-linſch, kaſpoſtu tirgonis G. Rudſits, buhwuſnehmejs P. Steinbergs, materialhodneeks M. Stahls, redaktors Fr. Weinbergs, adwokats A. Strauſsmans, dozents G. Birkhahns, architektis K. Behlſchens, tirgonis K. Zelminſch, namneeks Fr. Bomens un ahrſtis M. Lejinſch, beſ tam lihdiſchinejee domneeki, iſnemot tirgoni A. Balodi, kuſch iſbalfots. Tapat tituſchi iſbalfoti ſwehrinati adwokati Fr. Alberts, A. Bergs, J. Purgals un W. Samuels, fabrikas direktors J. Blau's, priwatadwokats J. Kreizbergs, Dr. J. Reinharde, tirgonis J. Muſchte, eerehdnis G. Kanehls un inſcheneers J. Nihters. No uſſtahdiſchanas atteikuſchees tirgonis Fr. Laſsmans un ſwehr. adw. P. Dulbe.

Un tee lai nu tad buhtu tee latweeſchu repreſentanti un aiſſtahwi Rigas pilſehtas domē! Redſams, ka wini ſaſtahw weeni no Weinberga domu beedreem un „Rigas Awiješ“ uſturetajeem, waj wiſmas dedſigeem peekritejeem. Pat Rigas liberalatā wahzu lapa „Rigasche Neueste Nachr.“ pee ſchis kandidatu liſtes jau peeſihmē: „Eas ir ween-kahrſchi ſatrezoſchi. Šchi kandidatu liſte naw wairaf nefas, tā Weinberga ſchaurſrdigās aiſbildnaa politikas eespaida ſekas. Šchi noſchehlojamā weinbergeeſchu iſtureſchanās laupa daudš ko no kompromiſa preeka.“ Komentars no muhſu puſes te buhtu leeks. Šchi kandidatu liſte ir pate ſew komentars un ſogis. Wina pa leelum leelai dafai

ſaſtahw no kandideem, kuri latweeſchu plaſchakai publikai pilnigi ſweſchi un kuzem naw pee latweeſcheem gluſchi ne k a h d a nopelna.

Weetejā kara teefa iſteefaja 26. februari ſchahdas diwas apſuhdſibas:

1) Pret Jaunjelgawas aprinka ſemneekem Karli Ba-lodi (25 g. w.), Peteri Needri (41), Frizi Plehſumu (21), Mikeli Saleneeku (30), Jahni Sankewiſchu (20), Johanu Gerke (22), Jahni Behrliti (22) un Jahni Behrſtau (23), kuri bija apſuhdſeti par to, ka nakti uſ 27. dezbembri 1905. gadā eebrutuſchi Neretas pagasta Ruptſchu mahjās un atnehmuſchi ſaimneekam Peteram Sutiſcham ſobenu, patronas, pulweri un zitus ſchaujamos peederumus. Karlis Balodis aiſbehdſis, tadeht leetu pret winu atlika. Needri, Saleneeku un Gerke peerahdijumu truhkuma deht attaiſnoja, bet Plehſumu, Sankewiſchu, Behrliti un Behrſtau no-teefaja uſ tſchetreem mehneſcheem zeetumā katru, pee kam abeem pehdejeem, tā apakſchareiwjeem, ſchis ſods pah-rewehrſchams par eeflodſiſchanu uſ diweem mehneſcheem kara zeetumā. — 2) Kandawas pagasta lozeklis Karlis Janſons (21 g. w.) 1906. g. 15. aprika wafarā, kopā ar wairaf ziteem kaundareem eebruzis Wez-Saku draudſes ehygelneeka Johana Beitinga dſihwokt, gribejis winu noſchaut par no-dewibu, bet tad peefpeedis iſdot winam rewolweri, ſelta pulkſteni un 40 rbf. naudas. Wehlat tee paſchi kaundari eebrutuſchi Wez-Saku muiſchas frogā, kur trodsneekam Jahnim Fluginam nolaupijuſchi 15 rbf. naudas un daudš pudeles wiſna, tā ari ſadauſijjuſchi traukus ar dſehreeneem. Pee abeem eebrutumeem wiſ laupitaji bijuſchi maſkās. Janſona lihſdalibneeki jau agraki noteefati uſ nahwi un pee ſpaidu darbeem. Apſuhdſeto noteefaja uſ 20 gadeem pee ſpaidu darbeem.

ſelgawas kara organizazijas prahwu iſteefaja weetejā kara teefa ſawā 28. febr. ſehdē. Par peederibu pee ſchis organizazijas bija apſuhdſeti apakſchareiwji knaſs Iwans Makajews (24 g. w.), Semens Dubraſows (23), Roſchels Sandler (24) un Srolis Schenderowitſch (24), bet no privateem — wiſas teeſbas ſaudejuſchais Nikolajs Dſinkins (23) un maſpilſones Gitla Jakobſon (20), Tekla Markuſchewitſch (18) un Darte Martinaitis (20). Apſuhdſetee agitejuſchi 1906. gada beigās un 1907. gada ſahkumā ſtarp ſelgawā nometinato kara ſpehka nodatu apakſchareiwjeem. Wiſenergiſkatee agitatori bijuſchi Makajews un Dubraſows. Makajews agraf bijs par Rigas politechniſkā inſtituta ſtu-dentu, tad eestahjees tā ſawwafneeks kara deeneſtā, bet 24. nowembri 1906. gadā aiſbehdſis no ſawa pulka un dſihwojis ſem peenemta Akkeſejewa wahrda. Wina dſihwokt uſeetas wairakas pakas ar proklamazijam, kinschals, mausera piſtole un pahri par 200 patronam, tā ari kompromitejoſchi dokumenti, pehz kuzem nahkts uſ pehdam wiſai organizazijai. No apſuhdſeteem Gitlu Jakobſon un Teklu Markuſchewitſch attaiſnoja, bet noteefaja: Martinaitiſu uſ nometina-ſchanu Sibirijā un no pahrejeem pee ſpaidu dar-beem — Makajewu un Dubraſowu uſ 10, Dſinkinu uſ 8, bet Sandleri un Schendero-witſchu uſ 6 gadeem katru.

Prāhwu par Mišputes un Grobinas ap-
rinča muišū išlaupišānu un par usbrutumū
waldības kara spēštam weetejā kara teša pabeidša išteesat
28. februara wakarā. Leetas apstahki iħsumā šahdi:
1905. g. dežembra mehneši Mišputes aprinka Aħtes pagastā
notureti wairati miħtini. Preekules-Aħtes muiščas ihpaš-
neekam baronam Šrederam apbrautajot ņawas muiščas,
ušbrukufši revoluzionari un iščahwufši uš wīnu laħdus
40 šahweenuš, tomeħr wīnš palizis neewainots, tamdeħt
ta ņrotis negahjuščas žauri laščokam. Pehž šcha gab-
juma Šrederš aišbrauzis uš Leepaju peħž kara spēšta
muišū apšargāšanai. 8. dežembrī kara spēštam eero-
dotees Urdangas, Ušaiķu, Aħtes, Krotēs un Nodagu mui-
ščās wīf eerošči jau biħušči nolaupti. Naħloščā nakti
nodedšinata Nodagas, bet 10. dežembrī — Urdangas
muiščas. 8. dežembra wakarā podporuščhka Kaudsena
komandeto apāščhkarēwju nodatu iš Nodagas muiščas
mešča ņahufši apšchaudit pašleħpusčees revoluzionari,
eewainodami laħdu apāščhkarēwi roķā un Nodagas muiščas
pahrwaldneeku Juliju Weirichu ar diwām ņrotim peerē.
Pee apšchaudiščanās iščhanti pawīšam 300—400 šah-
weeni. Ap to paščū laiku gatawojees revoluzionaru kara
gahjeens ari pret kara spēštu Mišputē, bet šchis nodoms
netizis išweštš. Beš tam weħl dežembra mehneši nolaupti
eerošči meščkungeem Gorbatschewštam un Bokam un Ušaiķu
muiščas uradnikam Gailišcham. Pehž diwu deenu ilgās
teesāščanas teša 28. februari pulkstien 10 wakarā pašlu-
dinaja špreedumu, peħž kura apšubdsēte Karlis Gerbštš,
Peters Matelšons, Karlis Nerichš, Straupeneekš un Peters
Kurfchinskis attaišnoti, bet pahrejee noteesati: pee špaidu
darbeem — Karlis Siewertš, Andrejs Sunde un Jahnis
Grenowštšis uš 6, bet Karlis Grundštšis un Jahnis Milbertš
uš 4 gadeem katrs; Karlis Dreimans, Peters Eglitš un
Andrejs Kruhše — uš 1 gadu noseedsneeku laboščanas
nodatās; Karlis Janšons, Frijis Kanders, Jahnis Dsche-
neekš un Jahnis Behršinsch — uš 8 mehnešchēm žetumā,
bet Andrejs Guns, Šchanis Tehne un Ewaldš Milbertš
— uš nometinaščanu Sibirijā.

„L.“

Prāhwu par Mores muiščas nodedšina-
ščānu išteesaja Rīgas apgabaltees 1. kriminalnodaka
ņawā 27. februara ņehdē. 1905. gada 28. nowembrī ņon
Blankenhagera Mores muiščas dšihwojamā ehķā eeb-
rufši ņemneeki Eduards Dsolinšch un Eduards Baldus ar
muiščas kufšēeri Dawi Kalnīku. Papreekš wīni išdau-
sijufši dšihwojamai ehķai logus, išneufufši laukā ištabas
leetas un tad to aišdedšinaufši. — Ehķa nodegufe lihds pa-
matam. Baldus ir aišbeħdšis, bet Kalnīnšch 25. janwari
1908. gadā no Rīgas apgabaltees noteesats pee špaidu
darbeem uš 5 gadeem. Ari 25 gadus wežo Maħšpils pa-
gasta ložekli Eduardu Dsolīku al. Dš noteesaja pee špaidu
darbeem uš 5 gadeem.

„S. D. L.“

Profesors Balodis Peterburgā. 25. februari
walsis domes prešdiju un budščeta komiščjas preekšneeku
apmeklejis Berlines uniwersitates ekono-
miščkās statistikas profesors Dr. Karlis
Balodis, kuršč patlaban weesojās Peterburgā. Par

wīna atbrauščhanu domē toti interesejotees, jo wīnšch ešot
milščigas wairat ņehjumū beesās graħmatas ņastahditajš, kurā
ir runa par Ćiropas galweno walsu ņalihdšinosčhem bu-
dščeteem, nodokteem un pateħriku. Wakarā profesors Ba-
lodis tizis ušaižinats uš Briħwās Ćkonomiščkās beedribas
statistiščkās komiščjas ņehdi, kur dšihwi peedaližees pee 1910. g.
wišpahrežās laušū ņkaitiščanas ļautajuma apšpreesčanas.
„Netšch“.

No Pleščawas. Kara apgabalteesa 11. un 12. febr.
notureja ņawas ņehdes. Žaurluħloščhanā naħža diwas leetas,
kurās apwainotee — latweešči. Indriķis Awotīnšch bija
apwainots par laħda uradnikā nogalinaščhanu pagahjušča
gada nowembrī pee Banderu stajijas. Dtrs noseegums bija
išdaritš Balkas turumā, ari pee dšelšēžeta, kur laħds
Julijs Lesdiņšch ar beedri Korali bija ušbrukufši ap-
laupiščanas noluhķā dšelšēžeta ņargam. Sargs dšinees
laupitajeem pakat, bet Korališ wīku pee tam noščahwiš.
Preekšchimekleščhanā Korališ laħtā areštu mahjā bija pa-
kaħrees. Teesa Lesdiņu un Awotīnu atšina par wainigeem

„E. N. S. W.“ jaunais prešidents Tafts.

un noteesaja uš naħwi pakarot. — Pehdejā laikā
šche notikufčas wairat paščšlepkawības mehģinajumi.
Dšihwi apnīkufšēe pa daķai ir ņkolneeki, pa daķai žiti gados
weħl ļauni žilweki.

„Latw.“

No Radšiwiliščkes meesķa (Kaunas gubernā).
Ćesen norišanajās muħšu preekščā šchahds ņkats: 64 gadus
wežš, jau diwu ņewu atraitnis, beħrnu tehws, leeku ņkaištu
mahju ihpaščneekš S. ņaderinajās janwara mehneši ar
14 gadus wežu bruħti W. (leiteeti), kas dšihwo Radšiw-
liščkes meesķā. Bruħtes tehws peesolija 600 rubkus ķā
puħra daķu meitai, no kureem 200 rubku jau eedewis bruħt-
ganam. Kad ļaimigais pahris negahjis pee mahģitaja ar
luħgumu, špert wajadšigos ņokus to ņalauaščhanai, mah-
ģitajš teem atbiħdejis, ķa wīkam to neesot eespeħjams iš-
darit, tadeħt ķa bruħte weħl ešot beħrns. Ar šchahdu
atbiħdi neapmeerinati, tee steigufšēes ar luħgumu pee bišķapa
tehwa (Kaunā), kuršč ari dewis atraidošū atbiħdi. Peh-
digi neapmeerinataiš lihģawainis ņuħtijis bišķapam tele-
gramu, „ķa wīna bruħte atrodotees laħdā ņahwolkī, ķa to
lauliba neesot ķaweķama,“ bet ari uš šcho bišķaps pašnojis
žaur weetejo mahģitaju, ķa peħž katoku bašnijās liħumeem

wina bruhē warot dotees laulibā tīkai pehz weena gada un fēšcheem mehnešcheem. Kad wezais lihgowainis to pateiza šawai lihgowinai, ta tam apkehrās ap faklu un raudadama issauzās: es brautšchu tew lihdsi! un mehš nebuhšim pirmee, kas dšihwošim beš laulibas. . . Un pateesham, pahris stundas wehlaki kuprainais lihgowainis ar šawu škaišo strgu ašweda Nadsiwilischkes meesta škaištako, išweizigako un zitadi deesgan apkehrigo meiteni. „D. W.“

Ahrsemēs.

Wifu škati wehršhās us mašo Serbiju. Wifas diplo-
matiskās šarunas grōšas ap Serbiju. Austro-Ungarija
laušdama „Berlines meera lihguma“ nošajijumus un pat-
warigi peefawinadamās Bosniju-Herzegowinu — šchis serbu
apdšihwotas semes ar to karalistes Serbijas attihstibai —
wifu serbu semju apweenošchanai weenā walsti — ašmet
walni. Serbi tapehz uštrauzas, brunojas. Wiau šara
šahkums war buht wifas Eiropas šara šahkums. Aš ta
eemēšla uštrauzas ari zitas walstis. Wifai Eiropai tapehz
intereše, ša beigšees serbu = austreeschu šareschijums.
Austreeschi Serbijai labpraht dotu dašchus ekonomistus
labumus — lehzu wirumu, ja Serbija apmeerinatos un
atdotu Austrijai par to šawus brahkus. Bet Serbija us
to neelaischās. Wina ar Austriju pamisam lihgt negrib,
pastahwedama us to, ša Bosnijas-Herzegowinas jautajums
išschkiramš Eiropas leelwalstju kongresam.

Serbu waldiba 11. martā (26. februari) peefuhtijufe
Peterburgas, Berlines, Londonas, Parises, Wines, Romas
un Konstantinopoles waldibam žirkularnoti ar šchahdu ša-
turu: Buhdama tanis domās, ša Serbijas juridiskais štah-
woškis atteezibā pret Austro-Ungariju ari pehz Bosnijas un
Herzegowinas peeweenošchanas palzis normals un neweh-
ledamās ne šaru, ne ari pahrgrošit lihdschinejo juridisko
štahwoški, bet gribedama išpildit šawus kaimina peenah-
kumus, Serbija ari tagad turas pee šawa agrakā eeskata,
ša Bosnijas un Herzegowinas jautajums ir Eiropas jau-
tajums un ša šchi jautajuma notahrtošchana, ša ari Berlines
lihguma 25. panta pahrredigēschana peenahšas šam leel-
walstim, šas paraktijuschas Berlines lihgumu. Serbija,
uštizedamās leelwalstu gudribai un tainibai, nodd šawu
leetu beš jebšahdām eerunam leelwalstim, ša kompetantai
teefas eestahdei un tadehš neprasa no Austro-Ungarijas ne-
šahdas atlihdsibas ne semes peeschkirschanas, ne politiskā,
ne ari ekonomiskā šinā.

Austro-Ungarija turpreti atkal pretojas leelwalstju kon-
gresā šašaušchānai, draud pee ta nepeedalitees, ja us deenas
šahrētibas liktu Bosnijas-Herzegowinas peefawināschānās
jautajuma pahrrunu un to weentahršchi neatšihu ša noti-
kuschu faktu. Wines parlamentariškās aprindās apgalwojot,
ša **Karsch nenowehrschams**. — Oktobristu partijas
galwēnais orgāns „Golofs Moskwi“ šino: ungaru awišes
noteikti apgalwo, ša **Karsch nenowehrschams** un
š a h k f c h o t e e s d i w u n e d e k u l a i k ā. Serbu awišes
iššklaidro, ša **Karsch nenowehrschams**. Serbu awiše
„Stampa“ šino, ša serbu waldiba pāwehlejufe išdot eerotšchus
un muniziju otrās šchēras rezervisteem.

Fridrichshafenā, 10. martā (25. febr.). Watar
grāfs Zepelins išdarija mehginajuma brauzeenu ar jaunu
grošamu gaisa fugi.

Londonā, 11. martā. Neiteram šino, ša Anglija no-
šlehgufe lihgumu ar Siamu. Pehdešā atšafas par labu
Anglijai no wirskundšibas pahr Kalanlanas, Tringano un
Kodas walstim.

Romā, 10. martā (25. febr.). Augsch-Italijā ša-
šnidšis tīk daudš šneega, ša ešlam eeluhst jumti un šatiksme
gandrihs pamisam naw eepēhjana. Gallo šahdschā 30 gani
pa šneegputēna laiku šabehguschī šahdā lopu kuhši. Pēepēšči
eeluhšis jumts, aprahdams sem šawām drupam i lopus,
i žilwekus. 2 žilweki nošsti, 12 gruhši eewainoti. Modanē,
Sawojā, šahda leela lawine apraka 4 maņas, 11 žilwekus
nošsdama un 22 eewainodama.

Bucharestē, 11. martā. Miššigā šneega dehš ša-
tikšme pa dšelsšzeeteem teel reišu reišam pahtraukta.

Nujorkā, 10. martā (25. febr.). Brinklējā, Arkansas
walstī weefulis štipri išpostija pilšeštu. Šalu dabuja 30
žilweku.

Štarp **Nikaraguas un Salvadoras** brihwwalstim
(Amerikā) išzehlees **Karsch**, šura žehloni wehl nešnamī.
Pirmā šaduršme notikufe us juhras, šur trihs Nikaraguas
leelgabalu laimās usbrutuschas Salvadoras leelgabalu
laiwai „Prešidente“. Šau pehz pirmajeem šchahweeneem
weens no Nikaraguas kugeem šizis šabojats, bet drihs iš-
labots un kopā ar pahrejeem turpinajis „Prešidente“ guh-
šišchānu, pee šam notikufe jauna šaduršme, kuras išnahkums
wehl nešnamš.

Grahmatu galds.

Nedatžijai peefuhtitas šekofšas jaunās grahmatas:

„**Mušu tautas teikas un pašatas**“. III burtniza. Matšā
25 šap. Rīgas Latw. Veedr. Derigu Grahm. Nod. išdewums. Rīgā,
1909. g. Drukats „Latwijas“ drukatawā, Rīgā.

„**Mehrneeku laiki**“. R. Klauština apzereti. Rīg. Latw. Veedr.
Derigu Grahm. Nod. išdewums. Rīgā, 1909. g. Matšā 35 šap.

Beiträge zur Statistik der Stadt Riga und ihrer Verwaltung.
Herausgegeben von B. v. Schrenck, Director der Statistischen Kommission
der Stadt Riga. Erster Band. Riga, 1909. Gedruckt in der Müllersehen
Buchdruckerei.

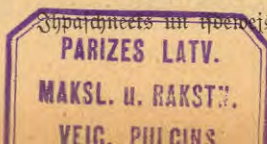
Walejas wehštules.

G . . . stein ištsei. — **R.** Žuhšu dšejoki naw beš dšejas. Bet
Žuhju dšēja wehl neištopta un neištašita. Wina tapehz
wehl nopešiti iškopjama. Labpraht žums ašrahditum
uš dašcheem truhkumeem, šas žums warbuht waretu
noderet. Ša wehlatees, tad peenahzeet redatžijā wiš-
labat otrdeenas šarp 12—2.

W. — **R.** Neatšildam žums ar nodomu, jo gribam pirms eepa-
šitees ar wifu eefuhtijumu šaturu, lai tad waretu eekemt
pareišatu šahwoški. — Par jaunām parahdibām lite-
raturā tad wehlak šneegšim apštatus.

Redaktors: Dr. philos. P. Šalits.

Špāšchneets un špēwešis: Dr. phil. Arnolds Šlates.

Baltijas sehklu audseschanas fabeedribas

==== Rigas filiale ====

pahrodod un peejuhtha sem pilnigas galwofchanas par sehklu tibrību un dihgfchanas fpehju, ka ari galwo, ka ir pilnigi bes abholina sihda

wifas sortes abholina, plawu sahles, lopu rahzenns, burkanns, labibas firnu, wihku un mesdja sehklas.

Kontoris leela Bils-eela 16, spihferis Arsenalu eela 5, no 1. maja seh. g. kontoris buhs Kalku eela 7.
Pastellejumi zaur wehstulem teek us pehzmaksu par dselszeku isfuhtiti.

SELTA MEDALIS

London 1906

Isnehgini un spreedi pats!

Skaistuma seepes „Ideal“.

Paslihtamas ka labakas toalet-seepes kahtigai ahdas kopfchanai. Starptautiska isstahde, Londona, apbalwotas ar selta medali. Gabalinsch maksā 20 kap.

Parfims „Ideal“.

Labakais oders kabatas drahnizam un drehbem. Ar pahris pileeneem peeteel fmarfcha wifai nedekai. Maksā pudelite 75 kap., 1 rbl. un 1 rbl. 50 kap.

Parfims „Muguet Ideal“.

Labakais majputischi oders, kahds wispahrigi ir. Flakons a 60 kap. un 1 rbl.

Pomade „Ideal“.

Labakais matu un bahrsdas kopfchanas lihdsellis ar loti patih-tamu fmarfchu. Gabals 20 kap.

Sobu pulwers „Ideal“.

Weenigais lihdsellis pamatigai sobu tihrischanai un to isfarga-fchanai no bojsfchanas. Desinfetje muti un atnem nelabu smaku. Kasite 25 kap.

Matu uhdens „Ideal“.

Bret blausnam un matu isftrichanu. Pudelite 35 kap.

Dabujami apteeku pretfchu tirgotawās un apteelās. Pehkot luhdsam raubstees us firmas „Avance“.

Fabrikas noliktawa: Kauf-eela 10, pee A. Maas.

KOSMETISKS LABORATORIJUMS

„AVANCE“

· RIGA ·

Darba instru-
mentu u. faim-
neezibas pee-
der. noliktawa.

Buhwu apkalumus

leela iswehle un par lehtam zenam

peedahwa

Schaujamo ee-
rotfchu, jah-
fchanas un me-
dib. noliktawa.

Johannes Mitschke,

Tebrauda: pretfchu un schaujamo rihku noliktawa.

Mahjas: un fehka: peederumu magastna.

Kungu eela Nr. 11.

Telefons 539.

Widsemes un Kursemes Dseefnu grahmatas

apmeqram 100 daschados sehjumos,

fahkot no lehtakam
lihdsi 7 r. 50 k. gabala,
ismekletos musturos,
eefetas spezieli schaja
aroda strahdajofchās
leelakas ahrsemju
grahmatu feetawās.

Katrai pee manis pirktai
dseefnu grahm. ir flahht
ka besmakfas peelikumš:

**Gilde is Kristus
dsihwes,**

bes tam katrai selta lapu
u. labakas ahdas sehjuma
dseefnu grahmatai us
pirmās lapas eepreefsch
titufa usdrufats selta
burteem bibeles
pantijsch.

Ernsta Plates drukatawa,

Rigā, pee Petera basnizas un Skahrun eela Nr. 13.

==== Aleksandra eela Nr. 51. ====

Leelakais krahjums

osola ar drehbi pahrwilkti un laketi fahrki un
wisi peederumi.

**Metala
kroni**

**Metala
sahrki**

leelaka iswehle.

J. Hiege, Rigā,

Aleksandra eela Nr. 51.

Slimigi behrni.

Dr. Hommel'a Hematogens

Peeprafot femiſchti jauffwer **Dr. Hommel'a** Hematogenu un pataſdarinajumi jaatraida.

Dr. R. Awguſtowiſki Sw. Peterburgā: „Es Dr. Hommel'a Hematogenu jau kopſch gadeem leetoju pee wahjeem behrneem baribas uſnemſchanaſ laboſchanaſ un ſtirinaſchanaſ. Pee tam es wareju par lihdſekta noſhmi un labam ihpaſchibam pahreeczinatees, femiſchti faſ atteezas uſ preparata ſpehziņajoſcham ihpaſchibam un ſagremoſchanaſ weizinaſchannu. Mani brahla dehli 5—7 gadus wezumā gada laita pa- teizotees Hematogenu no bahleem, anemiſteem behrneem, palikuſchi par apateem ſahrtwaigu ſehneem.“

ir no waitaf kā 5000 eefſch- un ahrſemju profeforeem un ahrſteem par wiſlabato atſihts, dabujams wiſās apteeķās un apteeķu preſchju pahrdotawās.

R. Nebelsiecka pehzn.,

Ralku eelā 11, blatus trahſtaſei.

**gumijas un
metala ſtampeti
grawuras,
klifehejas un
trahſas**

peedahwā lehti glih-
tafā iſmedumā jau kopſch 24 gadeem

Cwaika krahsotawa un kimiska tihritawa J. Anspach, Rigā.

Peenemſchanaſ weetas:

Aleſandra eelā Nr. 101 (fabrikā).
Aleſandra eelā Nr. 24, Brigadera namā.
Suworowa eelā Nr. 11, Berga namā.
Leelā ſehnina eelā Nr. 2, J. Anſpacha mant. namā.
Smilſchu eelā Nr. 1/3, pee birſchaſ, „Roſijas“ namā.

➤ Gehklas. ➤

Peedahwaju wiſlabaki dihgitoſchaſ un pareiſaſas ſortes
dahrsa faknu, lopbaribas
angu un puku ſehklas.
Pilniguſ zenu rahditojuſ iſſuhta par welti.

Dr. Urajs,

Rigā, Aleſandra eelā Nr. 36,

➤ ſehklu tirgotawa un puku weikals. ➤

Gōricka peena ſeparatori „Echo R“

godalgoti ar ſelta medali.

ſchem ſeparatoreem ir trumuliſ beſ eelkumeem,
tadeht weegli tihrami, eet loti weegli beſ trofſchā
un notreimo wiſpilmigati un weenlihdſigi.

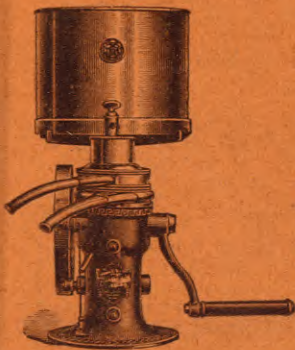
Dabujami ſchahdās weetas:

Maſ-Salazē: pee G. Keelbarde ſga;
Ruſenē: Ruſeneſ Konſum-weikalā;
ſehſis: pee D. Behriſina ſga;
ſchwainē: pee A. Etalbowā ſga;
Lukumā: pee H. Toſelowiſka ſga

un pee galweneem weetneekem preelſch wiſas
Kreewijaſ.

Gustav Schwarz & Co.,

Rigā, Marſtaku eelā Nr. 9.

L'URBAINE

diſhwibas apdroſchinaſchanaſ ſabeedriba.

Pamata kapitāls: 12,000,000 franki.

Rezerwes kapitāli: 170,000,000 franki un 8,500,000 rbl.

Spezialitate:

Apdroſchinaſchana ar premiju brihwibu ſlimības gadījumos, beſ
premijaſ paaugſtinaſchanaſ. U nahwes gadījuma apdroſchinata kapitāla iſ-
maſſaſchana darba neſpehības gadījumā.

General-weetneekſ pr. Wiſſemeſ, Igaunijaſ, Kurſemeſ un Pleſtawāſ gubernam

A. W. Döllen, Rigā,

Ironmantineeku bulwari Nr. 11.

Pelna preekſch katra!

Gas wehklas

labu, jaunatās ſiſtemaſ

adamo maſchinnu

lihdſ ar jaunateem adameem muſtureem
un papehdu aparatu pirkt, lai greeſchaſ pee

W. Rutha

adamo un ſchnjmaſchinnu noliktawā,

Rigā, Kungu eelā Nr. 25 (ee-eja pa nama durwim).

Adiſchannu pamatigi eemahja 3—5 nedelu laitā, ari teem, laſ
maſchinnu nepirtu. Pee pirtſchanaſ pamahjiba adišchanaſ par brihwu.

➤ Maſchinas pirtjeem darbu avgahdā. ➤

Uſchuguna leetawa, granita ſahgetawa un ſlihpetawa

J. Lahzis, Rigā,

Pletenberga eelā Nr. 10. Telefons Nr. 2487,

peedahwā daſchadus granita, marmora un uſchuguna ſapu truſtus
un peemineklus, ſapu denkus, ſehdes (iſ uſchuguna), ſapu ſehſas
(iſ uſchuguna un ſakamaſ beſelſis) un metala tronuſ par mehrenam zenam.
Apſtellejumuſ peenem un pahrdob no krahsuma fabrikaſ noliktawā,
Terbatas eelā Nr. 26. Telefons Nr. 886.

➤ Zenu rahditajuſ iſſuhta beſ maſſaſ. ➤

Paſta adreſe: J. Lahzis, Rigā.

Gauda „Ландышъ“ „Солнце“ „Сигналъ“ **Apmeerinajums** „Кремь“ no
 ne „Ландышъ“ „Солнце“ „Сигналъ“ ne „Кремь“ A. N. Schaposchnikowa
 papirofi ir 10 g. 6 k. „Солнце“ 20 g. 5 k. tabaka ir 1/8 mahz. 40 tap. 20 „ Sw. Peterburgā
 fabrikas

Wifū runā runā ka tas tā !! Onkuls Mikels. Peeprafeet wifur !!

No Ministrijas 30. nowembri 1906. gadā apstiprinatā

Tatweeschu Laukfaimneeku Ekonomiskā Sabeedribā

war eestahtees par beedreem wifū pilngadigi abeja dšimuma semes
 ihpafšneeki, arendatori, pušgraubneeki, laukfaimneezibas un uš to
 atteezofšo nosaru ņpezialisti, pahrwaldneeki un wišpahri personas,
 kuras kaut kahdā ņinā nodarbojas ar laukfaimneezibu, eemafšajot
 wišmas 10 rbl. dalibas naudas un 1 rbl. eestahšanās mafšas.

Sabeedribas weikali:

Rigā, leelā Rehninu eelā 29, telef. 1379. Želgawā, Katotu
 eelā 46, telef. 72. Leepajā, agraf Fridrihšons. Wentšpilē,
 agraf D. Mešhats. Danškā, wezajā klubā. Salbū, agraf Zeelaws.
 Žehfabmeekšā, Pasta eelā. Walfā, agraf P. Saretoks. Wainodē,
 netahl no dšelfšzeka ņtagijas. Šhagarē, pee tirgus. Dobelē,
 prešim bašņizai, Blumberga namā. Smiltēnē, Peteršona namā.
 Wez-Auzē, pee tirgus, pahrdod wišfadas no laukfaimneekem
 par wišlabakam atšihtas mafšinas, mahšfligus mehšlus,
 ņehšlas un žitas laukfaimneekem wajadšigās leetas.

Sabeedriba

1907. gadā pahrdemufe dašhadās prezes par 570,339 rbl. un
 war dot beedreem-eepirzejeem uš tā jau lehtajām pahrdošhanas
 ženam 10% diwidenda uš twaita fulgarnituram, un 20% diwi-
 denda uš wišām žitām mafšinam un beš tam atšizinat wehl wairaf
 tuhštošhūs rubku preekšh wišpahrderiģeem ušnehmumeem, par
 fureem ņpreedis pilna ņapulze 12. junižā, Želgawā.

Rihšotajs = direktors:

agronoms J. Bifeneeks.

Dabiga leeluma portrejas

(35×45 cm.) pežh latraš ģihmetuš

par tikai 1 rubli

pagatawo mahššlas atelšē

„Rembrandt“,

Rigā, Warštalu eelā Nr. 2, Goerke namā.

Adrešh eewehroti

Adrešh eewehroti

Rigas Laukfaimneezibas Zentralbeedribas Konsumma weifals

Telefons 4304. Terbatas eelā Nr. 35. Telefons 4304.

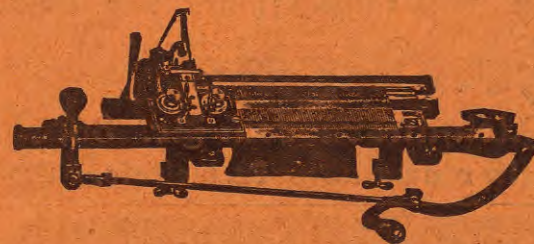
Weenigais preekšhstahwis Tatwižā
preekšh

Osborne plaušmafšinam un dašhadem
ņemkopibas darba rihšeem un

R. Bechera arkleem.

Preekšhstahwis Alfa-Laval separatoroem.

Peedahwā: Wišadus mahšfligus mehšlus. Dezimal-
 fwarus dašhadus leelumos, ņrihus, grošhūs, ņrenges,
 kehdes un t. t. Peena kannas un kahrtuwees. Šweekta
 kulamas mafšinas, ņweekta prešes un formas, perga-
 menta papiru un t. t. Peena iņmeklešhanas aparatus
 un prederumus preekšh lopu pahrraugu beedribam.

**Kronberga
„Baltica“**
ir labā
fomilijas

adama mafšina,

weenigā mafšina, kura ņawas weentahrišhās konštruzijas, weeglas
 apeekšanās un weeglas eemahžišhanās behl ir latram eewehlama.
 Uš mafšinas war 150 dašhadus preekšhmetuš un 185 musturus ņadit.
 Pamahžiba par brihwu. Par mafšinas labumu un išturibu teel galwots.

Dabujamas weenigi pee

J. Kronberg, Rigā,

adamo un ņhujmafšinu weikalā, Kungu eelā Nr. 28.

Arī payehšhu noraukšhanas aparati ir dabujami.

„Waldschlößchen“ Merzens.